

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-02/22-01/66

URBROJ: 65-22-07

Zagreb, 24. studenoga 2022.

Hs**NP*022-02/22-01/66*65-22-07**Hs

P.Z. br. 317

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem ***Konačni prijedlog zakona o osiguravanju kvalitete u visokom obrazovanju i znanosti***, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 24. studenoga 2022. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra znanosti i obrazovanja dr. sc. Radovana Fuchsa i državne tajnike Stipu Mamića i Ivicu Šuška.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/22-01/37
URBROJ: 50301-04/25-22-9

Zagreb, 24. studenoga 2022.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Konačni prijedlog zakona o osiguravanju kvalitete u visokom obrazovanju i znanosti

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. - pročišćeni tekst i 5/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. u vezi s člankom 190. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 123/20.), Vlada Republike Hrvatske podnosi Konačni prijedlog zakona o osiguravanju kvalitete u visokom obrazovanju i znanosti.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra znanosti i obrazovanja dr. sc. Radovana Fuchsa i državne tajnike Stipu Mamića i Ivicu Šuška.

PREDSJEDNIK

mr. sc. Andrej Plenković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O OSIGURAVANJU KVALITETE
U VISOKOM OBRAZOVANJU I ZNANOSTI**

Zagreb, studeni 2022.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O OSIGURAVANJU KVALITETE U VISOKOM OBRAZOVANJU I ZNANOSTI

PRVI DIO

Predmet normiranja

Članak 1.

(1) Ovim Zakonom uređuje se unutarnje osiguravanje i unaprjeđivanje kvalitete visokih učilišta i znanstvenih instituta, vanjsko vrednovanje kvalitete visokih učilišta i znanstvenih instituta te ustrojstvo i ovlasti Agencije za znanost i visoko obrazovanje (u daljnjem tekstu: Agencija).

(2) Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, a imaju rodno značenje koriste se neutralno i odnose jednako na muški i ženski rod.

Osiguravanje kvalitete u sustavu visokog obrazovanja, znanstvene i umjetničke djelatnosti

Članak 2.

(1) Cilj osiguravanja kvalitete u sustavu visokog obrazovanja, znanstvene i umjetničke djelatnosti je kontinuirano osiguravanje i unaprjeđivanje kvalitete rada visokog učilišta i znanstvenog instituta, nastavnog, znanstvenog, odnosno umjetničkog i stručnog rada nastavnika, znanstvenika i suradnika, stručnog rada zaposlenika stručnih službi na visokom učilištu i znanstvenom institutu te praćenje kvalitete studijskih programa i studiranja na visokom učilištu, u skladu s europskim i međunarodnim standardima osiguravanja kvalitete u području visokog obrazovanja i znanstvene djelatnosti.

(2) Osiguravanje kvalitete u sustavu visokog obrazovanja, znanstvene i umjetničke djelatnosti provodi se sustavom unutarnjeg osiguravanja i unaprjeđivanja kvalitete te sustavom vanjskog vrednovanja kvalitete.

DRUGI DIO

UNUTARNJE OSIGURAVANJE I UNAPRJEĐIVANJE KVALITETE

Sustav unutarnjeg osiguravanja i unaprjeđivanja kvalitete na visokom učilištu

Članak 3.

(1) Visoka učilišta i znanstveni instituti dužni su uspostaviti sustav unutarnjeg osiguravanja i unaprjeđivanja kvalitete.

(2) Sustav unutarnjeg osiguravanja i unaprjeđivanja kvalitete na visokom učilištu obuhvaća:

1. praćenje provedbe strategije razvoja
2. provedbu postupaka unutarnjeg osiguravanja i unaprjeđivanja kvalitete
3. praćenje i unaprjeđivanje kvalitete studijskog programa
4. praćenje i unaprjeđivanje metoda učenja, poučavanja i vrednovanja na studijima
5. praćenje i unaprjeđivanje ostvarivanja ishoda učenja studenata
6. praćenje i unaprjeđivanje znanstvene, odnosno umjetničke produktivnosti nastavnika
7. praćenje i unaprjeđivanje stručnog rada nastavnika
8. praćenje i unaprjeđivanje rada zaposlenika stručnih službi
9. praćenje i unaprjeđivanje drugih aktivnosti koje visoko učilište obavlja.

*Sustav unutarnjeg osiguravanja i
unaprjeđivanja kvalitete na znanstvenom institutu*

Članak 4.

Sustav unutarnjeg osiguravanja i unaprjeđivanja kvalitete na znanstvenom institutu obuhvaća:

1. praćenje provedbe strategije razvoja
2. provedbu postupaka unutarnjeg osiguravanja i unaprjeđivanja kvalitete
3. praćenje i unaprjeđivanje znanstvene produktivnosti znanstvenika
4. praćenje i unaprjeđivanje stručnog rada znanstvenika
5. praćenje i unaprjeđivanje rada zaposlenika stručnih službi
6. praćenje i unaprjeđivanje drugih aktivnosti koje znanstveni institut obavlja.

*Provedba unutarnjeg osiguravanja
i unaprjeđivanja kvalitete*

Članak 5.

(1) S ciljem provedbe sustava unutarnjeg osiguravanja i unaprjeđivanja kvalitete visoko učilište, odnosno znanstveni institut ustrojava ustrojstvenu jedinicu za osiguravanje i unaprjeđivanje kvalitete.

(2) Sustav unutarnjeg osiguravanja i unaprjeđivanja kvalitete visoko učilište, odnosno znanstveni institut uređuje općim aktom.

(3) Ustrojstvena jedinica za osiguravanje i unaprjeđivanje kvalitete podnosi godišnje izvješće senatu, fakultetskom vijeću, akademjskom vijeću ili upravnom vijeću veleučilišta, odnosno znanstvenom vijeću znanstvenog instituta.

TREĆI DIO

VANJSKO VREDNOVANJE KVALITETE

Glava I

Sustav vanjskog vrednovanja kvalitete

Članak 6.

(1) Sustav vanjskog vrednovanja kvalitete obuhvaća vrednovanje i ocjenu kvalitete i učinkovitosti rada visokog učilišta, odnosno znanstvenog instituta, utemeljeno na objektivnim i jasnim kriterijima propisanim europskim i međunarodnim standardima osiguravanja kvalitete u području visokog obrazovanja i znanstvene djelatnosti, ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona.

(2) Sustav vanjskog vrednovanja kvalitete provodi se vrednovanjem kvalitete u postupku inicijalne akreditacije, reakreditacije, izvanrednog vrednovanja i tematskog vrednovanja visokog učilišta, odnosno znanstvenog instituta te u postupku inicijalne akreditacije studija.

Predmet vanjskog vrednovanja kvalitete

Članak 7.

(1) U postupku vanjskog vrednovanja kvalitete visokog učilišta, odnosno znanstvenog instituta utvrđuje se razina ispunjenosti standarda kvalitete visokog učilišta, odnosno znanstvenog instituta u pogledu ustrojstva, zaposlenika, prostora i opreme, financijskih sredstava te sustava unutarnjeg osiguravanja i unaprjeđivanja kvalitete.

(2) U postupku vanjskog vrednovanja kvalitete sveučilišta, fakulteta, odnosno umjetničke akademije, pored navedenoga u stavku 1. ovoga članka, utvrđuje se ispunjava li sveučilište, fakultet, odnosno umjetnička akademija standarde osiguravanja kvalitete u pogledu metoda poučavanja i ocjenjivanja, prikupljanja i obradu podataka, informiranja javnosti, ustrojstva i izvođenja studija te obavljanja znanstvene, odnosno umjetničke i stručne djelatnosti, upisa, napredovanja, priznavanja te podrške studentima.

(3) U postupku vanjskog vrednovanja kvalitete veleučilišta, pored navedenoga u stavku 1. ovoga članka, utvrđuje se ispunjava li veleučilište standarde osiguravanja kvalitete u pogledu metoda poučavanja i ocjenjivanja, prikupljanja i obradu podataka, informiranje javnosti, ustrojstva i izvođenja studija te obavljanja stručne djelatnosti, upisa, napredovanja, priznavanja te podrške studentima.

(4) U postupku vanjskog vrednovanja kvalitete znanstvenog instituta, pored navedenoga u stavku 1. ovoga članka, utvrđuje se ispunjava li znanstveni institut standarde osiguravanja kvalitete u pogledu obavljanja znanstvene i stručne djelatnosti.

Standardi vanjskog vrednovanja kvalitete

Članak 8.

(1) U postupku vanjskog vrednovanja kvalitete primjenjuju se Standardi kvalitete u visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti (u daljnjem tekstu: Standardi kvalitete).

(2) Standardi kvalitete temelje se i usklađuju se sa Standardima i smjernicama za osiguravanje kvalitete u Europskom prostoru visokog obrazovanja. Standardi kvalitete sadrže elemente i indikatore kvalitete koji uključuju i ispunjavanje uvjeta propisanih ovim Zakonom.

(3) Standarde kvalitete donosi Agencija te ih objavljuje na svojim mrežnim stranicama.

(4) Agencija donosi nadopune Standarda kvalitete nakon javnog savjetovanja s relevantnim dionicima redovito, a najkasnije godinu dana prije početka ciklusa reakreditacije te ih objavljuje na svojim mrežnim stranicama.

Glava II

Inicijalna akreditacija

Inicijalna akreditacija visokog učilišta, znanstvenog instituta i studija

Članak 9.

(1) Inicijalna akreditacija visokog učilišta provodi se u slučaju:

1. osnivanja visokog učilišta
2. statusne promjene visokog učilišta.

(2) Inicijalna akreditacija znanstvenog instituta provodi se u slučaju:

1. osnivanja znanstvenog instituta
2. statusne promjene znanstvenog instituta.

(3) Inicijalna akreditacija studija provodi se u slučaju:

1. uvođenja novoga studija na visokom učilištu
2. izmjene sunositelja združenog studija
3. izmjene mjesta izvođenja studija
4. izmjene jezika izvođenja studija
5. izmjene stručnog ili akademskog naziva ili akademskog stupnja koji se stječe završetkom studija
6. izmjene načina izvođenja studija
7. izmjene veće od jedne trećine ishoda učenja koji se stječu završetkom modula studija ili studija.

*Kriteriji za inicijalnu akreditaciju visokog učilišta***Članak 10.**

(1) Visoko učilište treba raspolagati predavaonicama, laboratorijima, odnosno prostorima za izvođenje praktične nastave, knjižnicom, informatičkom učionicom, kabinetima za nastavnike i uredima namijenjenim za rad stručnih službi.

(2) Predavaonice trebaju biti opremljene sjedećim mjestima za studente, katedrom i opremom za prezentiranje nastavnoga gradiva. Laboratoriji trebaju biti opremljeni odgovarajućom laboratorijskom opremom namijenjenom za izvođenje istraživanja za sveučilišta i za izvođenje praktične nastave. Kabineti nastavnika i uredi stručnih službi trebaju biti opremljeni uredskom opremom te opremom za rad nastavnika i stručnih službi.

(3) Visoko učilište treba osigurati odgovarajući broj računala koja su na raspolaganju studentima i bežični pristup internetu u svim prostorijama namijenjenim za studente.

(4) Visoko učilište treba osigurati nastavnu literaturu te literaturu namijenjenu za znanstveni i stručni rad. Knjižnica treba biti opremljena sredstvima informacijsko-komunikacijske tehnologije te omogućiti pristup knjižničnoj građi u tiskanom i/ili elektroničkom obliku.

(5) Sveučilište bez sastavnica s pravnom osobnošću treba zapošljavati najmanje 21 nastavnika zaposlenih na znanstveno-nastavnom, odnosno umjetničko-nastavnom radnom mjestu u punom radnom vremenu. Najmanje sedam nastavnika treba biti zaposleno u pojedinom polju u kojem djeluje sveučilište. Fakultet, odnosno umjetnička akademija treba zapošljavati najmanje sedam nastavnika zaposlenih u pojedinom polju na znanstveno-nastavnom, odnosno umjetničko-nastavnom radnom mjestu u punom radnom vremenu. Veleučilište treba zapošljavati najmanje sedam nastavnika zaposlenih u pojedinom polju na nastavnom radnom mjestu u punom radnom vremenu.

(6) Visoko učilište treba izraditi samoanalizu u svrhu ishoda inicijalne akreditacije u skladu s uputama koje donosi Agencija.

(7) Financijski plan visokog učilišta treba sadržavati planirane prihode i rashode za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja i stručne djelatnosti za trogodišnje razdoblje. Financijski plan sveučilišta, fakulteta, odnosno umjetničke akademije treba sadržavati i planirane prihode i rashode za obavljanje znanstvene, odnosno umjetničke i stručne djelatnosti.

*Kriteriji za inicijalnu akreditaciju
znanstvenog instituta***Članak 11.**

(1) Znanstveni institut treba raspolagati laboratorijima, odnosno prostorima za provođenje znanstvenih istraživanja, knjižnicom, kabinetima za znanstvenike i uredima namijenjenim za rad stručnih službi.

(2) Laboratoriji trebaju biti opremljeni odgovarajućom laboratorijskom opremom namijenjenom za provođenje znanstvenih istraživanja. Kabineti znanstvenika i uredi stručnih službi trebaju biti opremljeni uredskom opremom te opremom za rad znanstvenika i stručnih službi.

(3) Znanstveni institut treba osigurati literaturu namijenjenu za znanstveni i stručni rad. Knjižnica treba biti opremljena sredstvima informacijsko-komunikacijske tehnologije te omogućiti pristup knjižničnoj građi u tiskanom i/ili elektroničkom obliku.

(4) Znanstveni institut treba zapošljivati najmanje 20 znanstvenika zaposlenih na znanstvenom radnom mjestu u punom radnom vremenu u području djelovanja instituta.

(5) Znanstveni institut treba izraditi samoanalizu u svrhu ishoda inicijalne akreditacije u skladu s uputama koje donosi Agencija.

(6) Financijski plan znanstvenog instituta treba sadržavati planirane prihode i rashode za obavljanje znanstvene, odnosno umjetničke i stručne djelatnosti za trogodišnje razdoblje.

Kriteriji za inicijalnu akreditaciju studija

Članak 12.

(1) U svrhu inicijalne akreditacije studija visoko učilište treba osigurati najmanje 1 m² prostornih kapaciteta po studentu. Prostorni kapaciteti izračunavaju se stavljanjem u odnos ukupne površine predavaonica, laboratorija i drugih prostora namijenjenih izvođenju nastave i ukupnog broja upisanih studenata na visokom učilištu.

(2) U svrhu inicijalne akreditacije studija visoko učilište treba u punom radnom vremenu zapošljivati nastavnike koji izvode kolegije u ukupnoj vrijednosti najmanje 50 % svih oblika neposredne nastave za sveučilišni studij, odnosno 35 % svih oblika neposredne nastave za stručni studij.

(3) U vrijeme podnošenja zahtjeva visoko učilište treba zapošljivati nastavnike koji će izvoditi kolegije u ukupnoj vrijednosti najmanje 50 % svih oblika neposredne nastave prve godine sveučilišnog studija, odnosno 35 % svih oblika neposredne nastave prve godine stručnog studija, a svake naredne godine nastavnike koji će izvoditi kolegije u ukupnoj vrijednosti najmanje 50 % svih oblika neposredne nastave za sveučilišni studij, odnosno 35 % svih oblika neposredne nastave za stručni studij sljedeće godine studija.

(4) Visoko učilište obvezno je prije početka akademske godine dostaviti Agenciji ugovore o radu kojima dokazuje ispunjavanje kriterija iz stavka 3. ovoga članka.

(5) Za izvođenje sveučilišnog studija nastavnici iz stavka 2. ovoga članka trebaju biti zaposleni na znanstveno-nastavnim, odnosno umjetničko-nastavnim radnim mjestima, a za izvođenje stručnog studija nastavnici trebaju biti zaposleni na znanstveno-nastavnim, odnosno umjetničko-nastavnim ili nastavnim radnim mjestima u polju izvođenja studija.

(6) Na filološkim studijima najviše polovina nastavnika može biti izabrana na nastavno radno mjesto lektora, višeg lektora i lektora savjetnika.

(7) Ukupno godišnje nastavno opterećenje svih nastavnika na javnom visokom učilištu ne smije premašiti 20 % ukupnog godišnjeg standardnog nastavnog opterećenja utvrđenog kolektivnim ugovorom za znanost i visoko obrazovanje. Kod izračuna godišnjeg nastavnog opterećenja u obzir se uzimaju svi kolektivnim ugovorom normirani oblici izvođenja nastave, kao što su predavanja, seminari i vježbe te grupna, individualna i mentorska nastava.

(8) Omjer između ukupnog broja upisanih studenata i nastavnika zaposlenih u punom radnom vremenu te naslovnih nastavnika ne smije biti veći od 30:1.

(9) Pri izračunu omjera iz stavka 8. ovoga članka udio radnoga vremena nastavnika koji su zaposleni u dijelu radnoga vremena pribraja se do punog radnoga vremena jednog nastavnika. Nastavnik se uračunava s koeficijentom 1, viši asistent s koeficijentom 0,75, asistent s koeficijentom 0,5. Pri izračunu omjera naslovni nastavnici se uračunavaju s koeficijentom 0,5. Student koji studira u redovitom statusu se uračunava s koeficijentom 1, a student koji studira u izvanrednom statusu s koeficijentom 0,5.

(10) Pri vrednovanju studijskog programa vrednuje se i usklađenost studijskog programa sa standardom kvalifikacije koji je upisan u Registar Hrvatskog kvalifikacijskog okvira.

(11) Javno visoko učilište dokazuje raspolaganje sredstvima potrebnim za izvođenje studija zaključenim programskim ugovorom, projekcijom prihoda od školarina ili drugim prihodima.

*Pokretanje postupka inicijalne akreditacije
visokog učilišta*

Članak 13.

(1) Postupak inicijalne akreditacije visokog učilišta pokreće se zahtjevom za izdavanje dopusnice za rad visokog učilišta. Zahtjev se podnosi Agenciji, na obrascu i u skladu s uputama koje utvrđuje Agencija.

(2) Uz zahtjev iz stavka 1. ovoga članka dostavlja se samoanaliza prema Standardima kvalitete koja uključuje sljedeće:

1. akt o osnivanju visokog učilišta
2. elaborat o opravdanosti osnivanja javnog visokog učilišta
3. dokaze o raspolaganju prostorom i opremom
4. dokaze o raspolaganju sredstvima za obavljanje nastavne, znanstvene, odnosno umjetničke i stručne djelatnosti
5. ugovore o radu s nastavnicima
6. dokaze o financijskim sredstvima za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja i stručne djelatnosti.

(3) Sveučilište, fakultet, odnosno umjetnička akademija, uz dokaze iz stavka 2. ovoga članka, dostavlja i višegodišnji strateški program znanstvenih istraživanja, u znanstvenome području za koje se traži izdavanje dopusnice te dokaz o financijskim sredstvima za obavljanje znanstvene, odnosno umjetničke djelatnosti.

(4) Javno visoko učilište, uz dokaze iz stavka 2. ovoga članka, dostavlja i mišljenje Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje, znanost i tehnološki razvoj (u daljnjem tekstu: Nacionalno vijeće) o potrebi osnivanja javnog visokog učilišta.

(5) U postupku inicijalne akreditacije visokog učilišta obvezno se provodi akreditacija studija i akreditacija obrazovnih programa koji se ne smatraju studijem, a kojima se stječu djelomične kvalifikacije u skladu s ovim Zakonom.

*Pokretanje postupka inicijalne akreditacije
znanstvenog instituta*

Članak 14.

(1) Postupak inicijalne akreditacije znanstvenog instituta pokreće se zahtjevom za izdavanje dopusnice za rad znanstvenog instituta. Zahtjev se podnosi Agenciji, na obrascu i u skladu s uputama koje utvrđuje Agencija.

(2) Uz zahtjev iz stavka 1. ovoga članka dostavlja se samoanaliza prema Standardima kvalitete, a koja uključuje sljedeće:

1. akt o osnivanju znanstvenog instituta
2. elaborat o opravdanosti osnivanja javnog znanstvenog instituta
3. dokaze o raspolaganju prostorom i opremom
4. dokaze o raspolaganju sredstvima za obavljanje znanstvene i stručne djelatnosti
5. ugovore o radu sa znanstvenicima
6. dokaz o financijskim sredstvima za obavljanje znanstvene djelatnosti
7. višegodišnji strateški program znanstvenih istraživanja u znanstvenome području za koje se traži izdavanje dopusnice.

(3) Javni znanstveni institut, uz dokaze iz stavka 2. ovoga članka, dostavlja i mišljenje Nacionalnog vijeća o potrebi osnivanja novog javnog znanstvenog instituta.

Pokretanje postupka inicijalne akreditacije studija

Članak 15.

(1) Postupak inicijalne akreditacije studija pokreće se zahtjevom za izdavanje dopusnice za izvođenje studija. Zahtjev se podnosi Agenciji, na obrascu i u skladu s uputama koje utvrđuje Agencija.

(2) Uz zahtjev iz stavka 1. ovoga članka dostavlja se:

1. prijedlog studijskog programa
2. mišljenje nadležnog tijela o ispunjavanju propisanih uvjeta za regulirane profesije
3. elaborat o opravdanosti izvođenja studija za javno visoko učilište
4. ugovore o radu s nastavnicima
5. dokaze o raspolaganju prostorom i opremom za izvođenje studija
6. dokaze o financijskim sredstvima za izvođenje studija.

(3) Prijedlog studijskog programa sadrži:

1. naziv studija
2. područje i polje izvođenja studija
3. analizu usklađenosti studija sa strateškim ciljevima visokog učilišta
4. stručni ili akademski naziv ili akademski stupanj koji se stječe završetkom studija
5. mišljenje Hrvatskog zavoda za zapošljavanje o usklađenosti studija s potrebama tržišta rada
6. za diplomski studij ispravu o akreditiranom prijediplomskom studiju iz istog znanstvenog ili umjetničkog polja, a za poslijediplomski, odnosno doktorski studij ispravu o akreditiranom diplomskom, odnosno integriranom preddiplomskom i diplomskom studiju iz istog znanstvenog ili umjetničkog polja
7. uvjete upisa na studij, uvjete upisa u idući semestar, trimestar ili studijsku godinu te uvjete upisa drugih studijskih obveza
8. popis obveznih i izbornih kolegija s naznakom ECTS opterećenja, oblika izvođenja nastave, sadržaja kolegija, planiranih ishoda učenja i nositelja kolegija
9. kompetencije koje se stječu završetkom modula studija i studija
10. broj upisnih mjesta na studiju
11. ustroj i oblik izvođenja nastave
12. način provjere stečenih ishoda učenja za svaki kolegij, odnosno drugu studijsku obvezu
13. način završetka studija
14. analizu minimalnih institucionalnih pretpostavki za usporedivost predloženih studijskih programa sa srodnim akreditiranim studijskim programima u Republici Hrvatskoj i u zemljama Europske unije
15. mehanizme osiguravanja horizontalne i vertikalne mobilnosti studenata u nacionalnom i europskom prostoru visokog obrazovanja.

(4) Ako Hrvatski zavod za zapošljavanje ne donese mišljenje iz stavka 3. točke 5. ovoga članka u roku od 30 dana od dana zaprimanja zahtjeva za mišljenjem, smatra se da je predloženi studij usklađen s potrebama tržišta rada.

(5) Za inicijalnu akreditaciju združenog studija domaćih visokih učilišta, uz dokaze iz stavka 2. ovoga članka dostavlja se i ugovor zaključen između visokih učilišta, odnosno visokog učilišta i javnog znanstvenog instituta, kojim je uređen ustroj, izvedba, završetak, mjesto izvođenja, nositelj i način izdavanja završne isprave združenog studija te nositelj akreditacijskog postupka združenog studija.

(6) Visoko učilište kojemu je u postupku reakreditacije izdano pismo očekivanja ne može podnijeti zahtjev za inicijalnu akreditaciju studija prije otklanjanja nedostataka prethodno utvrđenih pismom očekivanja u posljednjoj reakreditaciji.

*Akreditacija združenog studija
domaćeg i inozemnog visokog učilišta*

Članak 16.

(1) Akreditacija združenog studija domaćeg i inozemnog visokog učilišta provodi se izravno primjenjujući postupak i standarde koje propisuje Europski pristup osiguravanju kvalitete združenih studija.

(2) Visoka učilišta koja sudjeluju u izvođenju združenog studija iz stavka 1. ovoga članka zajedno odabiru agenciju koja će provesti postupak inicijalne akreditacije, odnosno vanjskog osiguravanja kvalitete iz stavka 1. ovoga članka, a koja mora biti upisana u Europski registar agencija za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju (European Quality Assurance Register for Higher Education (EQAR)).

(3) Ako visoka učilišta iz stavka 1. ovoga članka zajedno odaberu Agenciju za provođenje akreditacije združenog studija na postupak odgovarajuće se primjenjuju odredbe članka 15. ovoga Zakona.

(4) Ako visoka učilišta iz stavka 1. ovoga članka zajedno odaberu drugu agenciju upisanu u Europski registar za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju, domaće visoko učilište nakon provedenog postupka akreditacije dostavlja Agenciji izvješće o provedenom postupku akreditacije i odluku o akreditaciji.

(5) Ako je odluka druge agencije iz stavka 4. ovoga članka pozitivna, Agencija izdaje odluku o priznavanju odluke druge agencije te rješenje o dopusnici za izvođenje združenog studija.

(6) Dopusnica združenog studija iz stavka 5. ovoga članka izdaje se na razdoblje od pet godina.

(7) Združeni studij upisuje se u Upisnik studijskih programa kojeg vodi ministarstvo nadležno za znanost i obrazovanje (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).

(8) Postupak akreditacije združenog studija iz stavka 1. ovoga članka detaljnije uređuje Agencija općim aktom te ga objavljuje na svojim mrežnim stranicama.

Stručno povjerenstvo

Članak 17.

(1) U postupku vanjskog vrednovanja Akreditacijski savjet imenuje stručno povjerenstvo od najmanje pet članova.

(2) Pri akreditaciji sveučilišta, fakulteta, odnosno umjetničke akademije i studija koji se izvodi na visokom učilištu članovi stručnog povjerenstva biraju se iz reda domaćih i inozemnih nastavnika izabраниh na znanstveno-nastavno, odnosno umjetničko-nastavno radno mjesto.

(3) Pri akreditaciji veleučilišta i studija koji se izvodi na veleučilištu članovi stručnog povjerenstva biraju se iz reda domaćih i inozemnih nastavnika izabраниh na radno mjesto profesora stručnog studija ili profesora stručnog studija u trajnom izboru te nastavnika izabраниh na znanstveno-nastavna radna mjesta koji imaju iskustvo u nastavi na stručnom studiju.

(4) Pri akreditaciji znanstvenog instituta članovi stručnog povjerenstva biraju se iz reda domaćih i inozemnih znanstvenika izabраниh na znanstveno radno mjesto.

(5) Članom stručnog povjerenstva pri inicijalnoj akreditaciji, reakreditaciji, izvanrednom vrednovanju i tematskom vrednovanju visokog učilišta, odnosno akreditaciji studija, ne može biti domaći nastavnik zaposlen na visokom učilištu koje izvodi isti studij kao i vrednovano visoko učilište. Članom stručnog povjerenstva pri inicijalnoj akreditaciji, reakreditaciji, izvanrednom vrednovanju i tematskom vrednovanju znanstvenog instituta, ne može biti domaći znanstvenik zaposlen na znanstvenom institutu koji djeluje u istom području, odnosno polju znanosti.

(6) Jedan član stručnog povjerenstva pri inicijalnoj akreditaciji, reakreditaciji, izvanrednom vrednovanju i tematskom vrednovanju visokog učilišta, odnosno studija je student koji ne može biti predsjednik stručnog povjerenstva.

(7) Najmanje jedan član stručnog povjerenstva iz stavaka 2. i 3. ovoga članka mora biti u području i polju djelatnosti visokog učilišta, odnosno izvođenja studija.

(8) Članovi stručnog povjerenstva ždrijebom će odlučiti tko će biti predsjednik stručnog povjerenstva.

Postupak inicijalne akreditacije

Članak 18.

(1) Stručno povjerenstvo posjećuje visoko učilište, odnosno znanstveni institut s ciljem vrednovanja kvalitete.

(2) Stručno povjerenstvo sastavlja izvješće o ocjeni kvalitete kriterija propisanih Standardima kvalitete iz članka 8. ovoga Zakona.

(3) Akreditacijski savjet na sjednici temeljem izvješća o ocjeni kvalitete iz stavka 2. ovoga članka donosi obrazloženi prijedlog o izdavanju dopusnice za rad visokog učilišta, odnosno znanstvenog instituta najkasnije u roku šest mjeseci od dana podnošenja urednog zahtjeva, a obrazloženi prijedlog o izdavanju dopusnice za izvođenje studija najkasnije u roku tri mjeseca od dana podnošenja urednog zahtjeva. Obrazloženi prijedlog o izdavanju dopusnice Agencija dostavlja podnositelju zahtjeva.

Prigovor u postupku inicijalne akreditacije

Članak 19.

(1) Protiv obrazloženog prijedloga o izdavanju dopusnice, podnositelj zahtjeva može izjaviti prigovor Povjerenstvu za prigovore u roku 30 dana od dana zaprimanja obrazloženoga prijedloga. Prigovor treba biti obrazložen i popraćen relevantnim dokazima.

(2) Povjerenstvo za prigovore ispituje osnovanost prigovora te se očituje o svim navodima naznačenim u prigovoru u roku od 15 dana od zaprimanja prigovora.

*Rješenje o dopusnici i pravna zaštita***Članak 20.**

(1) Rješenje o zahtjevu za izdavanje dopusnice donosi Agencija.

(2) Ako protiv obrazloženog prijedloga o izdavanju dopusnice podnositelj zahtjeva nije izjavio prigovor, obrazloženi prijedlog dostavlja se Agenciji.

(3) Na osnovi obrazloženog prijedloga Akreditacijskog savjeta i očitovanja Povjerenstva za prigovore, ako je izjavljen prigovor, o izdavanju dopusnice Agencija odlučuje rješenjem kojim izdaje dopusnicu ili odbija izdavanje dopusnice najkasnije u roku 30 dana od dana zaprimanja obrazloženog prijedloga, odnosno očitovanja Povjerenstva za prigovore.

(4) Rješenjem kojim je izdana dopusnica određuje se i postupak naknadnog praćenja rada visokog učilišta, odnosno rada znanstvenog instituta ili praćenja izvođenja studija kojeg provodi Povjerenstvo za naknadno praćenje.

(5) Protiv rješenja Agencije iz stavka 1. ovoga članka ne može se izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

*Sadržaj dopusnice***Članak 21.**

(1) Dopusnica za rad visokog učilišta, odnosno znanstvenog instituta sadrži:

1. naziv
2. OIB
3. sjedište
4. znanstveno ili umjetničko područje i polje obavljanja djelatnosti.

(2) Dopusnica za izvođenje studija sadrži:

1. naziv i sjedište visokog učilišta
2. naziv i vrstu studija
3. znanstveno ili umjetničko područje i polje studija
4. trajanje studija
5. broj ECTS bodova koji se stječu završetkom studija
6. akademski ili stručni naziv, odnosno akademski stupanj
7. jezik izvođenja studija
8. mjesto izvođenja studija
9. način izvođenja studija
10. upisnu kvotu
11. naznaku akademske godine u kojoj će se studij početi izvoditi.

(3) Oblik i detaljniji sadržaj dopusnice utvrđuje odlukom Agencija.

(4) Dopusnicu za rad visokog učilišta, odnosno znanstvenog instituta te dopusnicu za izvođenje studija nije dopušteno prenijeti na drugu fizičku ili pravnu osobu.

Glava III

Reakreditacija

Reakreditacija visokog učilišta i znanstvenog instituta

Članak 22.

(1) Reakreditacija visokog učilišta i znanstvenog instituta provodi se svakih pet godina.

(2) Agencija provodi reakreditaciju u skladu s godišnjim planom reakreditacije visokih učilišta i znanstvenih instituta. Godišnji plan reakreditacije donosi Agencija na prijedlog Akreditacijskog savjeta. U godišnji plan reakreditacije Agencija može uključiti visoko učilište, odnosno znanstveni institut po službenoj dužnosti, na prijedlog ministra nadležnog za znanost i obrazovanje (u daljnjem tekstu: ministar) ili na zahtjev visokog učilišta, odnosno znanstvenog instituta.

Stručno povjerenstvo

Članak 23.

(1) Agencija je obvezna obavijestiti visoko učilište, odnosno znanstveni institut o terminu posjete stručnog povjerenstva najkasnije tri mjeseca prije posjeta.

(2) Uz obavijest o terminu posjete stručnog povjerenstva, Agencija visokom učilištu dostavlja odluku o imenovanju stručnog povjerenstva.

(3) Visoko učilište, odnosno znanstveni institut može podnijeti Akreditacijskom savjetu zahtjev za izuzeće člana stručnog povjerenstva u roku 30 dana od dana dostave odluke o imenovanju stručnog povjerenstva.

Postupak reakreditacije

Članak 24.

(1) Postupak reakreditacije pokreće se prvim danom posjete stručnoga povjerenstva visokom učilištu, odnosno znanstvenom institutu.

(2) Postupak reakreditacije provodi se u skladu s člankom 18. ovoga Zakona.

(3) Akreditacijski savjet donosi obrazloženi prijedlog koji sadrži ocjenu kvalitete visokog učilišta, odnosno znanstvenog instituta te, preporuke za unaprjeđenje kvalitete. Obrazloženim prijedlogom utvrđuje se kako visoko učilište, odnosno znanstveni institut:

1. ispunjava kriterije za rad visokog učilišta, odnosno znanstvenog instituta
2. treba poduzeti određene mjere kako bi ispunjavalo kriterije za rad visokog učilišta, odnosno znanstvenog instituta ili kako bi ispunjavalo kriterije za izvođenje studija ili
3. ne ispunjava kriterije za rad visokog učilišta, odnosno znanstvenog instituta ili izvođenje studija.

(4) Ako akreditacijski savjet utvrdi kako visoko učilište, odnosno znanstveni institut ispunjava kriterije za rad, obrazloženim prijedlogom predlaže Agenciji izdavanje dopusnice na pet godina.

(5) Ako Akreditacijski savjet utvrdi kako visoko učilište, odnosno znanstveni institut treba poduzeti mjere iz stavka 3. točke 2. ovoga članka, obrazloženim prijedlogom predlaže Agenciji izdavanje pisma očekivanja s rokom izvršenja najdulje tri godine uz mjere koje visoko učilište, odnosno znanstveni institut treba poduzeti kako bi ishodilo dopusnicu.

(6) Ako Akreditacijski savjet utvrdi kako visoko učilište, odnosno znanstveni institut ne ispunjava kriterije za rad visokog učilišta, odnosno znanstvenog instituta i/ili izvođenje studija, obrazloženim prijedlogom predlože Agenciji ukinuti dopusnicu za rad visokom učilištu, odnosno znanstvenom institutu i/ili ukinuti dopusnicu za izvođenje studija.

(7) Akreditacijski savjet obrazloženi prijedlog donosi najkasnije u roku šest mjeseci od dana pokretanja postupka reakreditacije. Obrazloženi prijedlog Agencija dostavlja visokom učilištu, odnosno znanstvenom institutu.

(8) U postupku reakreditacije visokog učilišta provodi se i vrednovanje akreditiranih studija u skladu s odredbama članka 15. ovoga Zakona, a u postupku reakreditacije znanstvenog instituta provodi se i vrednovanje znanstvenih projekata u skladu s odredbama članka 14. ovoga Zakona.

(9) Postupak reakreditacije visokog učilišta i znanstvenog instituta detaljnije propisuje Agencija općim aktom te ga objavljuje na svojim mrežnim stranicama.

Prigovor u postupku reakreditacije

Članak 25.

Protiv obrazloženog prijedloga visoko učilište, odnosno znanstveni institut može izjaviti prigovor Povjerenstvu za prigovore. Podnošenje prigovora i postupanje Povjerenstva za prigovore provodi se u skladu s člankom 19. ovoga Zakona.

Donošenje odluke i pravna zaštita

Članak 26.

(1) Odluku o izdavanju dopusnice donosi Agencija.

(2) Ako protiv obrazloženog prijedloga visoko učilište, odnosno znanstveni institut nije izjavio prigovor, obrazloženi prijedlog dostavlja se Agenciji.

(3) Na osnovi obrazloženog prijedloga Akreditacijskog savjeta i očitovanja Povjerenstva za prigovore, ako je izjavljen prigovor, o izdavanju pisma očekivanja, odnosno o ukidanju dopusnice za rad visokog učilišta, odnosno znanstvenog instituta ili o ukidanju dopusnice za izvođenje studija Agencija odlučuje rješenjem, najkasnije u roku 30 dana od dana zaprimanja obrazloženog prijedloga, odnosno očitovanja Povjerenstva za prigovore.

(4) Rješenjem kojim je izdano pismo očekivanja određuju se mjere koje visoko učilište, odnosno znanstveni institut treba poduzeti kako bi ispunjavalo kriterije za rad visokog učilišta, odnosno znanstvenog instituta ili kako bi ispunjavalo kriterije za izvođenje studija te rok za poduzimanje ovih mjera. Povjerenstvo za praćenje rada visokog učilišta, odnosno rada znanstvenog instituta ili za praćenje izvođenja studija prati rad visokog učilišta, odnosno znanstvenog instituta tri godine, a izvođenje studija tijekom prvoga ciklusa izvođenja cjelovitoga studija.

(5) Protiv rješenja Agencije iz stavka 3. ovoga članka ne može se izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(6) U slučaju ukidanja dopusnice za rad visokog učilišta i/ili dopusnice za izvođenje studija Ministarstvo će na prijedlog Agencije donijeti mjere kojima će se osigurati nastavak i dovršenje studija studentima tog visokog učilišta, odnosno studija.

*Praćenje rada visokog učilišta,
odnosno znanstvenog instituta*

Članak 27.

(1) Visoko učilište, odnosno znanstveni institut kojem je izdano pismo očekivanja obvezno je najkasnije u roku tri mjeseca od izdavanja pisma očekivanja donijeti akcijski plan kojim određuje aktivnosti, rokove i pokazatelje nužne za poduzimanje mjera određenih u pismu očekivanja.

(2) O osnovanosti predloženih aktivnosti, rokova i indikatora odlučuje Akreditacijski savjet najkasnije u roku 30 dana.

(3) Ako visoko učilište, odnosno znanstveni institut ne provodi aktivnosti iz stavka 1. ovoga članka u skladu s utvrđenim rokovima te iskazanim pokazateljima, Akreditacijski savjet obrazloženim prijedlogom predlaže Agenciji ukinuti dopusnicu za rad visokom učilištu, odnosno znanstvenom institutu i/ili ukinuti dopusnicu za izvođenje studija.

(4) Agencija o ukidanju dopusnice za rad visokom učilištu, odnosno znanstvenom institutu te o ukidanju izvođenja studija odlučuje rješenjem.

(5) Protiv rješenja iz stavka 4. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Glava IV

Izvanredno vrednovanje

Članak 28.

(1) Izvanrednim vrednovanjem vrednuje se jedno ili više područja djelatnosti visokog učilišta, odnosno znanstvenog instituta.

(2) Agencija provodi izvanredno vrednovanje po službenoj dužnosti na temelju odluke ravnatelja Agencije, odluke Akreditacijskog savjeta ili na zahtjev visokog učilišta, odnosno znanstvenog instituta. Pri donošenju odluke o pokretanju postupka izvanrednog vrednovanja ravnatelj Agencije u obzir uzima predstavke ili druge obavijesti koje upućuju na potrebu zaštite javnog interesa.

(3) Postupak izvanrednog vrednovanja završava donošenjem izvješća o izvanrednom vrednovanju na temelju kojeg se može pokrenuti postupak reakreditacije.

(4) Na postupak izvanrednog vrednovanja odgovarajuće se primjenjuju odredbe članaka 23. do 27. ovoga Zakona.

Glava V

Tematsko vrednovanje

Članak 29.

(1) Tematskim vrednovanjem vrednuju se istovrsni subjekti vrednovanja ili područja djelatnosti jednog ili više istovrsnih subjekata vrednovanja.

(2) Agencija provodi tematsko vrednovanje po službenoj dužnosti na temelju odluke Akreditacijskog savjeta Agencije ili na obrazloženi prijedlog ministra.

(3) Agencija je obvezna obavijestiti visoko učilište, odnosno znanstveni institut o tematskom vrednovanju najkasnije 30 dana prije posjete stručnog povjerenstva.

(4) Postupak tematskog vrednovanja pokreće se poduzimanjem prve radnje Agencije u svrhu provedbe tematskog vrednovanja te može trajati najdulje jednu godinu od dana pokretanja postupka. Postupak tematskog vrednovanja provodi se u skladu s člankom 18. stavcima 1. i 2. ovoga Zakona.

(5) Akreditacijski savjet na temelju izvješća stručnog povjerenstva donosi obrazloženo mišljenje koje sadrži ocjenu kvalitete tematskog vrednovanja po svakom pojedinom vrednovanom visokom učilištu, odnosno znanstvenom institutu.

(6) Obrazloženo mišljenje Agencija dostavlja visokom učilištu, odnosno znanstvenom institutu i Ministarstvu.

(7) Na temelju obrazloženoga mišljenja Agencija može pokrenuti postupak reakreditacije.

(8) Agencija će općim aktom detaljnije urediti postupak tematskog vrednovanja te isti objaviti na svojim mrežnim stranicama.

ČETVRTI DIO**AGENCIJA ZA ZNANOST I VISOKO OBRAZOVANJE**

Agencija za znanost i visoko obrazovanje

Članak 30.

(1) Agencija za znanost i visoko obrazovanje je pravna osoba s javnim ovlastima upisana u sudski registar.

(2) Osnivač Agencije je Republika Hrvatska. Osnivačka prava nad Agencijom u ime Republike Hrvatske obavlja Ministarstvo.

(3) Sjedište Agencije je u Zagrebu.

(4) Agencija se akreditira i periodično vrednuje od Europskog udruženja za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju (European Association for Quality Assurance in Higher Education (ENQA)) te se upisuje u Europski registar agencija za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju.

Djelokrug Agencije

Članak 31.

(1) Agencija samostalno i neovisno obavlja poslove iz djelokruga utvrđenog ovim Zakonom i drugim propisima, poštujući europske standarde i smjernice te međunarodnu praksu na području osiguravanja kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju.

(2) Agencija obavlja sljedeće poslove:

1. provodi postupke vanjskog vrednovanja utvrđene ovim Zakonom
2. provodi vrednovanje provedbe programskih ugovora
3. provodi postupak priznavanja i vrednovanja inozemnih visokoškolskih kvalifikacija
4. potiče stjecanje i proširenje znanja i istraživanja o sustavu kvalitete visokog obrazovanja, znanstvene i umjetničke djelatnosti u Republici Hrvatskoj te provodi edukacije članova stručnih tijela u postupcima vanjskog vrjednovanja
5. prikuplja i obrađuje podatke o sustavu visokog obrazovanja, znanstvenoj i umjetničkoj djelatnosti
6. pruža informacije o uvjetima upisa na visoka učilišta u Republici Hrvatskoj i objedinjuje podatke o ispunjavanju uvjeta za upis pristupnika na visoka učilišta
7. obavlja poslove povezivanja i uključivanja u međunarodna udruženja i mreže koje se bave osiguravanjem kvalitete u sustavu visokog obrazovanja i znanstvene djelatnosti
8. provodi postupke vrednovanja visokih učilišta i znanstvenih instituta u inozemstvu
9. obavlja poslove u skladu s drugim propisima.

(3) U obavljanju svoje djelatnosti Agencija poslove iz stavka 2. točaka 1. do 3. te točke 5. ovoga članka obavlja kao javnu ovlast te donosi pravilnike, odluke i Standarde kvalitete.

(4) Agencija prikuplja i obrađuje podatke o stanju i učinkovitosti sustava visokog obrazovanja i znanstvene djelatnosti nužne za utvrđivanje standarda i kriterija za vrednovanje i donošenje ocjena u postupcima vrednovanja te za donošenje strateških odluka za razvoj visokog obrazovanja i znanstvene djelatnosti. Prikupljene podatke, analize i statistike Agencija dostavlja Ministarstvu te s Ministarstvom usklađuje evidencije koje ono vodi na temelju ovoga Zakona te zakona kojim se uređuje visoko obrazovanje i znanstvena djelatnost. Agencija općim aktom uređuje postupak prikupljanja i obrade ovih podataka, u skladu s propisima kojima se uređuje zaštita osobnih podataka te tajnost podataka.

Ustrojstvo i financiranje Agencije

Članak 32.

- (1) Unutarnje ustrojstvo i poslovanje Agencije utvrđuje se statutom.
- (2) Djelatnost Agencije financira se sredstvima osnivača, namjenskim prihodima i vlastitim prihodima u skladu s ovim Zakonom.
- (3) Sredstva osnivača čine sredstva iz državnog proračuna Republike Hrvatske za financiranje djelatnosti Agencije.
- (4) Namjenske prihode Agencije čine prihodi koji proizlaze iz provedbe postupka vrednovanja i priznavanja inozemnih obrazovnih kvalifikacija.
- (5) Agencija namjenske prihode iz stavka 4. ovoga članka troši na materijalne rashode i rashode za usluge nastale u postupku vrednovanja i priznavanja inozemnih obrazovnih kvalifikacija.
- (6) Namjenske prihode iz stavka 4. ovoga članka Agencije čine i sredstva europskih strukturnih i investicijskih fondova te drugih fondova i programa Europske unije.
- (7) Agencija vlastite prihode ostvaruje obavljanjem tržišne djelatnosti iz članka 31. stavka 2. točke 8. ovoga Zakona.
- (8) Agencija samostalno raspoložuje vlastitim prihodima u skladu s financijskim planom te mjerilima i načinu korištenja vlastitih prihoda.
- (9) Mjerila i način korištenja vlastitih prihoda iz stavka 8. ovoga članka ministar utvrđuje pravilnikom.

Tijela Agencije

Članak 33.

- (1) Tijela Agencije su Upravno vijeće, ravnatelj Agencije, Akreditacijski savjet, Povjerenstvo za prigovore i Povjerenstvo za naknadno praćenje.
- (2) Agencija može ustrojiti i druga stručna i savjetodavna tijela, čiji sastav, način osnivanja i djelokrug se uređuju Statutom Agencije.

*Upravno vijeće Agencije***Članak 34.**

(1) Agencijom upravlja Upravno vijeće.

(2) Upravno vijeće sastoji se od predsjednika i osam članova.

(3) Predsjednika i sedam članova Upravnog vijeća imenuje i razrješuje Vlada Republike Hrvatske. Vlada Republike Hrvatske imenuje jednog člana na prijedlog Nacionalnoga vijeća, tri člana na prijedlog Rektorskoga zbora Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Rektorski zbor) te dva člana na prijedlog Zbora veleučilišta Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Zbor veleučilišta) te dva člana na prijedlog Ministarstva. Devetog člana Upravnog vijeća kao predstavnika radnika Agencije imenuje i razrješava radničko vijeće Agencije u skladu s općim propisom kojim su uređeni radni odnosi. Postupak predlaganja članova Upravnoga vijeća uređuje se Statutom Agencije.

(4) Mandat predsjednika i članova Upravnoga vijeća traje četiri godine.

(5) Predsjednik ili član Upravnoga vijeća može biti razriješen prije vremena na koje je imenovan, ako:

1. zatraži razrješenje
2. ne obavlja dužnost
3. izgubi sposobnost obavljanja dužnosti
4. svojim postupcima naruši ugled dužnosti koju obavlja.

(6) O postojanju razloga za razrješenje predsjednika i/ili člana Upravnoga vijeća, prije isteka vremena na koje je imenovan, Agencija obavještava Vladu Republike Hrvatske.

*Poslovi Upravnog vijeća***Članak 35.**

(1) Upravno vijeće:

1. na prijedlog ravnatelja i uz prethodnu suglasnost Ministarstva donosi Statut Agencije
2. imenuje i razrješava ravnatelja Agencije
3. na prijedlog ravnatelja Agencije imenuje i razrješava zamjenika i pomoćnike ravnatelja Agencije
4. imenuje i razrješava članove Akreditacijskog savjeta
5. donosi godišnji program rada Agencije
6. nadzire provođenje godišnjeg programa rada Agencije
7. usvaja godišnji financijski plan Agencije
8. usvaja završno financijsko izvješće Agencije
9. određuje usluge koje Agencija obavlja uz naknadu te naknadu za pruženu uslugu
10. donosi godišnji program rada Akreditacijskog savjeta
11. usvaja godišnje izvješće o radu Akreditacijskog savjeta
12. usvaja godišnje izvješće o radu Agencije

13. donosi druge opće akte u skladu s ovim Zakonom i Statutom Agencije
14. obavlja i druge poslove u skladu s ovim Zakonom i Statutom Agencije.

(2) Upravno vijeće odlučuje većinom glasova ukupnog broja članova.

(3) Način rada Upravnoga vijeća pobliže se uređuje Statutom Agencije i poslovníkom o radu Upravnoga vijeća.

Ravnatelj Agencije

Članak 36.

(1) Ravnatelj Agencije je voditelj Agencije.

(2) Ravnatelja imenuje i razrješava Upravno vijeće.

(3) Ravnatelj se imenuje u postupku pokrenutom javnim natječajem. Uvjeti za imenovanje te postupak imenovanja i razrješavanja ravnatelja uređuju se Statutom Agencije.

(4) Mandat ravnatelja traje četiri godine, a ista osoba može se jednom ponovo imenovati za ravnatelja Agencije.

Poslovi ravnatelja Agencije

Članak 37.

Ravnatelj Agencije:

1. organizira rad i poslovanje Agencije
2. predstavlja i zastupa Agenciju
3. predlaže Upravnom vijeću donošenje općih akata
4. samostalno poduzima pravne radnje u ime i za račun Agencije do vrijednosti utvrđene Statutom Agencije
5. predlaže Upravnom vijeću zamjenika i pomoćnike ravnatelja Agencije
6. predlaže Upravnom vijeću godišnji program rada Agencije
7. predlaže Upravnom vijeću godišnji financijski plan Agencije
8. podnosi Upravnom vijeću godišnje izvješće o radu Agencije
9. sudjeluje u radu Upravnoga vijeća bez prava odlučivanja
10. obavlja poslove u skladu s ovim Zakonom i Statutom Agencije.

Akreditacijski savjet

Članak 38.

(1) Akreditacijski savjet sastoji se od trinaest članova.

(2) Šest članova Akreditacijskog savjeta Upravno vijeće imenuje iz reda redovitih profesora ili redovitih profesora u trajnom izboru, a dva člana iz reda znanstvenih savjetnika ili znanstvenih savjetnika u trajnom izboru, jednog člana iz reda studenata sveučilišnih studija u

redovitom statusu te jednog člana iz reda studenata stručnih studija u redovitom statusu, u postupku pokrenutom javnim pozivom, na prijedlog Nacionalnog vijeća, Rektorskog zbora, visokih učilišta i znanstvenih instituta.

(3) Dva člana Akreditacijskog savjeta Upravno vijeće imenuje iz reda nastavnika izabranih na radno mjesto profesora stručnog studija ili profesora stručnog studija u trajnom izboru, na prijedlog Zbora veleučilišta.

(4) Jednog člana Akreditacijskog savjeta Upravno vijeće imenuje iz reda gospodarstvenika, na prijedlog reprezentativnih udruga poslodavaca.

(5) Član Akreditacijskog savjeta ne može biti rektor, prorektor, dekan, prodekan, ravnatelj znanstvenog instituta, zamjenik ili pomoćnik ravnatelja znanstvenog instituta, osnivač ili čelnik osnivača visokog učilišta ili znanstvenog instituta niti vlasnik privatnog visokog učilišta ili čelnik, odnosno vlasnik pravne osobe koja je osnivač privatnog visokog učilišta.

(6) Pri imenovanju članova Akreditacijskog savjeta u obzir se uzimaju znanja pojedinoga kandidata o međunarodnom, europskom i nacionalnom sustavu osiguravanja kvalitete u visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti.

(7) Mandat članovima Akreditacijskog savjeta traje četiri godine, a iste osobe mogu se jednom ponovo imenovati za člana Akreditacijskog savjeta.

(8) Članovi Akreditacijskog savjeta između sebe biraju predsjednika Akreditacijskog savjeta.

Poslovi Akreditacijskog savjeta

Članak 39.

(1) Akreditacijski savjet:

1. donosi kriterije i indikatore za ocjenu kvalitete u postupcima vanjskog vrednovanja
2. predlaže godišnji plan provedbe reakreditacije visokih učilišta i znanstvenih instituta
3. imenuje članove stručnih povjerenstava u postupcima vanjskog vrednovanja
4. imenuje članove Povjerenstva za naknadno praćenje
5. odlučuje o izuzeću člana stručnog povjerenstva u postupcima vanjskog vrednovanja
6. donosi obrazloženi prijedlog i obrazloženo mišljenje u postupcima vrednovanja
7. predlaže Upravnom vijeću godišnji program rada Akreditacijskog savjeta
8. podnosi Upravnom vijeću godišnje izvješće o radu Akreditacijskog savjeta
9. uređuje sastav i način rada radnih tijela Akreditacijskog savjeta
10. odlučuje o stručnim pitanjima na zahtjev Upravnog vijeća i ravnatelja Agencije.

(2) U radu Akreditacijskog savjeta bez prava odlučivanja sudjeluje ravnatelj Agencije.

(3) Akreditacijski savjet donosi odluke na sjednicama. Sjednicu saziva i njome predsjedava predsjednik Akreditacijskog savjeta. Akreditacijski savjet donosi odluke većinom glasova svih članova. Način rada te izbor predsjednika Akreditacijskog savjeta uređuje se poslovnikom o radu kojeg donosi Akreditacijski savjet.

*Povjerenstvo za prigovore***Članak 40.**

- (1) Povjerenstvo za prigovore sastoji se od sedam članova.
- (2) Članove Povjerenstva za prigovore imenuje Nacionalno vijeće iz reda redovitih profesora ili redovitih profesora u trajnom izboru. Najmanje dva člana Povjerenstva za prigovore trebaju biti pravne struke, jedan član Povjerenstva treba biti profesor stručnog studija te jedan član treba biti student u redovitom statusu.
- (3) Član povjerenstva za prigovore ne može biti rektor, prorektor, dekan, prodekan, ravnatelj znanstvenog instituta, zamjenik ili pomoćnik ravnatelja znanstvenog instituta niti osnivač ili čelnik osnivača visokog učilišta ili znanstvenog instituta.
- (4) Pri imenovanju članova Povjerenstva za prigovore u obzir se uzimaju znanja pojedinoga kandidata o međunarodnom, europskom i nacionalnom sustavu osiguravanja kvalitete u visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti.
- (5) Mandat članovima Povjerenstva za prigovore traje četiri godine, a iste osobe mogu se jednom ponovno imenovati za članove Povjerenstva.
- (6) Članovi Povjerenstva za prigovore između sebe biraju predsjednika Povjerenstva za prigovore.
- (7) Povjerenstvo za prigovore donosi odluke na sjednicama. Sjednicu saziva i njome predsjedava predsjednik Povjerenstva za prigovore. Povjerenstvo za prigovore donosi odluke većinom glasova svih članova. Način rada Povjerenstva za prigovore uređuje se poslovníkom o radu kojeg donosi Povjerenstvo za prigovore.

*Povjerenstvo za naknadno praćenje***Članak 41.**

- (1) Povjerenstvo za naknadno praćenje sastoji se od sedam članova.
- (2) Za provođenje postupaka naknadnog praćenja Akreditacijski savjet imenuje Povjerenstvo za naknadno praćenje.
- (3) Jedan član Povjerenstva za naknadno praćenje imenuje se iz reda Akreditacijskog savjeta te je ujedno i predsjednik Povjerenstva za naknadno praćenje.
- (4) Šest članova Povjerenstva za naknadno praćenje imenuje se na temelju javnog poziva i to pet članova iz reda nastavnika ili znanstvenika, a jedan član iz reda studenata u redovitom statusu.
- (5) Pri imenovanju članova Povjerenstva za naknadno praćenje u obzir se uzimaju znanja pojedinoga kandidata o međunarodnom, europskom i nacionalnom sustavu osiguravanja kvalitete u visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti.

(6) Mandat članovima Povjerenstva za naknadno praćenje traje četiri godine, a iste osobe mogu se jednom ponovo imenovati za člana Povjerenstva za naknadno praćenje.

(7) Povjerenstvo za naknadno praćenje donosi odluke na sjednicama. Sjednicu saziva i njome predsjedava predsjednik Povjerenstva za naknadno praćenje. Povjerenstvo za naknadno praćenje donosi odluke većinom glasova svih članova. Način rada Povjerenstva za naknadno praćenje uređuje se poslovnikom o radu kojeg donosi Povjerenstvo za naknadno praćenje.

Poslovi povjerenstva za naknadno praćenje

Članak 42.

Povjerenstvo za naknadno praćenje, ovisno o vrsti postupka vanjskog vrednovanja, obavlja sljedeće poslove:

1. analizira i ocjenjuje akcijske planove koje je, nakon provedenog postupka vanjskog vrednovanja, donijelo visoko učilište ili znanstveni institut
2. analizira i ocjenjuje ostvarenje aktivnosti predviđenih akcijskim planom visokog učilišta ili znanstvenog instituta
3. donosi mišljenja, preporuke ili prijedloge u postupcima naknadnog praćenja te ih upućuje Akreditacijskom savjetu
4. pruža stručnu i savjetodavnu pomoć Akreditacijskom savjetu u pitanjima koje se odnose na naknadno praćenje rada visokog učilišta, odnosno znanstvenog instituta
5. na zahtjev Akreditacijskog savjeta odlučuje i o drugim pitanjima koja se odnose na naknadno praćenje rada visokog učilišta, odnosno znanstvenog instituta.

Nacionalni ENIC/NARIC ured

Članak 43.

(1) U Agenciji se ustrojava Nacionalni ENIC/NARIC ured.

(2) Nacionalni ENIC/NARIC ured je izvještajni centar o akademskoj pokretljivosti, priznavanju i vrednovanju visokoškolskih kvalifikacija.

(3) Ustrojstvo i djelokrug Nacionalnog ENIC/NARIC ureda uređuje se Statutom Agencije.

Središnji prijavni ured

Članak 44.

(1) U Agenciji se ustrojava Središnji prijavni ured.

(2) Središnji prijavni ured:

1. provodi postupak upisa pristupnika na sva visoka učilišta za sve vrste i razine studija
2. objedinjuje podatke o ispunjavanju uvjeta za upis pristupnika na visoka učilišta
3. izrađuje rang-listu bodovanih postignutih rezultata školovanja na temelju kojih visoka učilišta upisuju studente na studijske programe

4. pruža informacije o uvjetima upisa na visoka učilišta
5. zaprima zahtjeve za vrednovanje inozemnih obrazovnih kvalifikacija u svrhu pristupanja tržištu rada, odnosno za priznavanje inozemnih obrazovnih kvalifikacija u svrhu nastavka obrazovanja.

(3) Radi usklađivanja podataka o uspjehu učenika na državnoj maturi Središnji prijavni ured surađuje s Nacionalnim centrom za vanjsko vrednovanje obrazovanja i visokim učilištima u Republici Hrvatskoj.

(4) U radu Središnjega prijavnog ureda mogu sudjelovati predstavnici sveučilišta i predstavnik Zbora veleučilišta.

(5) Ustrojstvo i djelokrug Središnjega prijavnog ureda uređuje se Statutom Agencije.

PETI DIO

Nadzor

Članak 45.

(1) Agencija dostavlja Ministarstvu i Hrvatskome saboru godišnje izvješće o radu Agencije.

(2) Nadzor nad zakonitošću rada Agencije provodi Ministarstvo.

(3) Ministarstvo nadzire primjenu odredbi ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona.

ŠESTI DIO

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Ustrojstvene promjene visokog učilišta i znanstvenog instituta

Članak 46.

Visoko učilište i znanstveni institut obvezan je ustrojiti sustav unutarnjeg osiguravanja i unaprjeđivanja kvalitete u skladu s člancima 3. do 5. ovoga Zakona najkasnije u roku šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Ustrojstvene i druge promjene Agencije

Članak 47.

(1) Agencija je obvezna uskladiti unutarnji ustroj i poslovanje s ovim Zakonom u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Agencija je obvezna uskladiti Statut i druge opće akte s ovim Zakonom u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) Upravno vijeće Agencije imenovat će Akreditacijski savjet u skladu s člankom 38. ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(4) Nacionalno vijeće imenovat će Povjerenstvo za prigovore u skladu s člankom 40. ovoga Zakona, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(5) Akreditacijski savjet iz stavka 3. ovoga članka imenovat će Povjerenstvo za naknadno praćenje u skladu s člankom 41. ovoga Zakona u roku od 30 dana od dana imenovanja.

(6) Upravno vijeće i ravnatelj Agencije nastavljaju s radom najdulje do isteka mandata na koje su imenovani.

(7) Akreditacijski savjet i Povjerenstvo za prigovore nastavljaju s radom do imenovanja Akreditacijskog savjeta i Povjerenstva za prigovore u skladu s ovim Zakonom. Član Akreditacijskog savjeta i Povjerenstva za prigovore koji je do dana stupanja na snagu ovoga Zakona bio imenovan dva ili više puta ne može se ponovno imenovati za člana Akreditacijskog savjeta i Povjerenstva za prigovore.

Status Agencije te donošenje podzakonskih propisa i općih akata Agencije

Članak 48.

(1) Na dan stupanja na snagu ovoga Zakona Agencija za znanost i visoko obrazovanje osnovana po Zakonu o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju („Narodne novine“, broj 45/09.), nastavlja s radom u skladu s odredbama ovoga Zakona.

(2) Standarde kvalitete iz članka 8. stavka 3. ovoga Zakona Agencija je obvezna donijeti najkasnije u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) Pravilnik iz članka 32. stavka 9. ovoga Zakona donijet će ministar nadležan za poslove obrazovanja u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(4) Poslovnik o radu Akreditacijskog savjeta iz članka 39. stavka 3. ovoga Zakona te poslovnik o radu Povjerenstva za prigovore iz članka 40. stavka 7. ovoga Zakona Akreditacijski savjet, odnosno Povjerenstvo za prigovore obvezni su donijeti u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona. Poslovnik o radu Povjerenstva za naknadno praćenje, Povjerenstvo za naknadno praćenje obvezno je donijeti u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(5) Obrasce i upute za podnošenje zahtjeva za inicijalnu akreditaciju visokog učilišta iz članka 13. stavka 1. ovoga Zakona, inicijalnu akreditaciju znanstvenog instituta iz članka 14. stavka 1. ovoga Zakona i inicijalnu akreditaciju studija iz članka 15. stavka 1. ovoga Zakona Agencija je obvezna donijeti u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(6) Odluku kojom se utvrđuju oblik i detaljniji sadržaj dopusnice za rad visokog učilišta, odnosno znanstvenog instituta te dopusnice za izvođenje studija iz članka 21. stavka 3. ovoga Zakona Agencija je obvezna donijeti u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(7) Godišnji plan reakreditacije iz članka 22. stavka 2. ovoga Zakona na prijedlog Akreditacijskog savjeta Agencija je obvezna donijeti za iduću godinu od godine u kojoj je imenovan Akreditaciji savjet u roku od 30 dana od dana zaprimanja prijedloga Akreditacijskog savjeta.

(8) Opći akt kojim se uređuje postupak prikupljanja i obrade podataka o stanju i učinkovitosti sustava visokog obrazovanja i znanstvene djelatnosti nužnih za utvrđivanje standarda i kriterija za vrednovanje i donošenje ocjena u postupcima vrednovanja te za donošenje strateških odluka za razvoj visokog obrazovanja i znanstvene djelatnosti iz članka 31. stavka 4. ovoga Zakona, Agencija je obvezna donijeti u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Započeti postupci vanjskog vrednovanja

Članak 49.

Postupci vanjskog vrednovanja visokog učilišta, znanstvenog instituta, odnosno studijskog programa započeti do dana stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se prema odredbama Zakona o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju („Narodne novine“, broj 45/09.) i propisima donesenim na temelju toga Zakona.

Prestanak važenja podzakonskih propisa

Članak 50.

Pravilnik o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta („Narodne novine“, broj 24/10.) i Pravilnik o uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje znanstvene djelatnosti, uvjetima za reakreditaciju znanstvenih organizacija i sadržaju dopusnice („Narodne novine“, broj 83/10.), doneseni na temelju Zakona o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju („Narodne novine“, broj 45/09.), ostaju na snazi do donošenja Standarda kvalitete iz članka 8. stavka 3. ovoga Zakona te odluke o obliku i detaljnijem sadržaju dopusnice iz članka 21. stavka 3. ovoga Zakona.

Prestanak važenja Zakona

Članak 51.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju („Narodne novine“, broj 45/09.).

Stupanje na snagu

Članak 52.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI

Zakon o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju („Narodne novine“, broj 45/09., u daljnjem tekstu: ZOK), na snazi je od 18. travnja 2009.

Nakon provedene analize postojećeg stanja u sustavu osiguravanja i unaprjeđivanja kvalitete visokog obrazovanja i znanstvene djelatnosti u Republici Hrvatskoj, postojećeg normativnog okvira, europskih i međunarodnih standarda te komparativnih rješenja u državama članicama Europske unije, utvrđeno je kako je potrebno novim zakonskim rješenjima unaprijediti sustav osiguravanja kvalitete znanosti i visokog obrazovanja Republike Hrvatske te taj sustav centralizirati kroz Agenciju za znanost i visoko obrazovanje (u daljnjem tekstu: Agencija), kao krovno nacionalno i međunarodno priznato tijelo zaduženo za poticanje kontinuiranog razvoja osiguravanja kvalitete u visokom obrazovanju i znanosti, s ciljem trajnog unaprjeđivanja kvalitete visokih učilišta i znanstvenih organizacija. Navedeno proizlazi iz nužnosti osiguravanja snažnijeg uključivanja hrvatskog sustava visokog obrazovanja i znanosti u europski obrazovni i istraživački prostor omogućavanjem internacionalizacije istraživanja, poticanja uspostave združenih studija te uvođenja inovacija, kao i drugih modaliteta modernizacije hrvatskog sustava znanosti i visokog obrazovanja, sukladno strateškim dokumentima i smjernicama na nacionalnoj i europskoj razini, kao što su Smjernice za jačanje društvene dimenzije visokog obrazovanja (Principles and Guidelines to Strengthen the Social Dimension of Higher Education in the EHEA), koje je razvila Radna skupina za socijalnu dimenziju Savjetodavne skupine za praćenje Bolonjskog procesa i Europski pristup osiguravanju kvalitete združenih studija (European Approach for Quality Assurance of Joint Programmes).

Nadalje, potreba za izmjenama ZOK-a također se očituje i u činjenici da su 2015. ministri Europskog prostora visokog obrazovanja usvojili novu verziju Europskih standarda i smjernica za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju (Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area, u daljnjem tekstu: ESG), kao i popratni, gore navedeni dokument, Europski pristup osiguravanju kvalitete združenih studija (u daljnjem tekstu: Europski pristup). ESG kao krovni dokument s kojim je Agencija obvezna uskladiti svoj rad donosi niz izmjena, dok Europski pristup pojednostavljuje vrednovanje združenih studija tako da se izbjegava višestruko vrednovanje od strane više agencija, kao i strogo pridržavanje nacionalnih kriterija koji su često međusobno neusklađeni.

U 2021. izmijenjen je i dopunjen Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru („Narodne novine“, br. 22/13., 41/16. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 64/18., 47/20. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 20/21.), kojim se utvrđuje povezivanje Hrvatskog kvalifikacijskog okvira (u daljnjem tekstu: HKO) s Europskim kvalifikacijskim okvirom te koji, među ostalim, ima za cilj uspostavljanje koordiniranog sustava osiguravanja kvalitete postojećih i novih kvalifikacija, a što je dodatno osnaženo prijedlogom ovoga zakona koji predviđa usklađivanje studijskih programa sa standardima kvalifikacija upisanih u Registar Hrvatskog kvalifikacijskog okvira. Vezano uz navedeno, ESG propisuje da agencije pri vrednovanju programa i visokih učilišta uzimaju u obzir nacionalni i europski kvalifikacijski okvir.

Agencija je u 2021. prošla međunarodno vanjsko vrednovanje od strane Europske udruge za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju (European Association for Quality Assurance in Higher Education; u daljnjem tekstu: ENQA), koje je rezultiralo izvješćem s cijelim nizom preporuka za unaprjeđenje, kako rada Agencije, tako i cijelog sustava, od kojih neke zahtijevaju zakonske izmjene. U izvješću ENQA-e osobito se ističe da je potrebno dodatno osnažiti neovisnost Agencije tako da Agencija donosi konačne odluke o ishodu vrednovanja u postupku reakreditacije visokih učilišta te da se provedba HKO-a poveže s akreditacijom, posebice u slučaju inicijalne akreditacije studijskih programa. Osim toga, prema ESG-u, ključni standard 3.3. koji navodi da agencije moraju biti neovisne i samostalne u svom radu te u potpunosti odgovarati za svoje aktivnosti i njihove ishode, bez utjecaja trećih strana, određuje da je za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju ključna neovisnost tijela (agencije za osiguravanje kvalitete) koje provodi postupke vrednovanja, što uključuje i zahtjev da konačnu odluku o akreditaciji donose same agencije. Predloženim zakonom će se osigurati potpuna usklađenost s navedenim, tako da konačne akte u postupcima vrednovanja ubuduće izdaje Agencija, a ne kao do sada, Ministarstvo znanosti i obrazovanja.

Također u 2016. je završen prvi ciklus reakreditacija, koji je rezultirao analizom cijelog sustava, a u tijeku je i drugi ciklus reakreditacije svih visokih učilišta u Republici Hrvatskoj pa je potrebno model vanjskog vrednovanja prilagoditi spoznajama iz prvog i drugog ciklusa.

U tom smislu, predloženim zakonom nužno je modernizirati reakreditacijske procedure i uskladiti ih sa suvremenim potrebama sustava te stvoriti okvir za izradu jasnih, nacionalnih kvalitativnih kriterija kojima će se provesti evaluacija postojećih institucija i studijskih programa. Predloženim zakonom nužno je propisati i mjere i mehanizme čijom će se primjenom efikasno provesti postupna racionalizacija sustava, temeljem ishoda gore navedenih postupaka vrednovanja. Potrebno je učinkovitije zaštititi pravo studenata na kvalitetno visoko obrazovanje te u interesu studenata, ali i poslodavaca unaprijediti kvalitetu kvalifikacija, što se postiže ciljanim, jasnim i jednakim kriterijima za vrednovanje kvalitete studijskih programa, kako na privatnim, tako i na javnim visokim učilištima. Nužna je snažnija integracija u europski sustav visokog obrazovanja i znanosti osnaživanjem internacionalizacije te uklanjanjem prepreka za provedbu združenih studija u kojima hrvatska visoka učilišta osiguravaju visoko obrazovanje u suradnji sa stranim visokim učilištima te čije se vrednovanje mora prilagoditi europskim kriterijima.

Donošenje predloženog zakona potrebno je i zbog povezivanja sustava osiguravanja kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju s donošenjem strateških odluka i politika na razini visokog obrazovanja.

Unaprjeđenja predviđena predloženim zakonom proizlaze i iz strateških odrednica Strategije obrazovanja, znanosti i tehnologije („Narodne novine“, broj 124/14.), kao i Strateškog plana Ministarstva znanosti i obrazovanja 2020. - 2022., kojima se promiče ujednačavanje postupaka vanjskog vrednovanja za sve vrste visokih učilišta i programa, kvalitativna evaluacija ishoda visokog obrazovanja i njihovo povezivanje s HKO-om, vanjsko vrednovanje znanstvene djelatnosti utemeljeno na rezultatima i internacionalizaciji znanstvenog rada te konačno povezivanje vanjskog vrednovanja znanstvenih i visokoobrazovnih institucija sa sustavom programskog financiranja, utemeljenog na učincima, izvedbi, odnosno ostvarenju temeljnih i razvojnih ciljeva zacrtanih programskim sporazumima.

Izrada predloženog zakona ključna je točka provedbe reforme planirane u Nacionalnom planu oporavka i otpornosti 2021. - 2026. s ciljem podizanja istraživačkog i inovacijskog potencijala.

II. PITANJA KOJA SE ZAKONOM RJEŠAVAJU

Konačnim prijedlogom zakona se nastoji osigurati unaprjeđenje i daljnji razvoj hrvatskog sustava visokog obrazovanja i znanosti u skladu sa strateškim odrednicama usvojenim na nacionalnoj i europskoj razini.

Ovim zakonskim prijedlogom se uvodi novi sustav osiguranja kvalitete, utemeljen na suvremenim kriterijima, posebice u pogledu diplomskih i poslijediplomskih studija, s ciljem poticanja osnivanja i razvoja studijskih programa u područjima relevantnima za razvoj gospodarstva i društva.

Ujedno se predloženim zakonskim rješenjima ujednačuje okvir sustava osiguranja kvalitete koji će biti jednako primjenjiv na javna i privatna visoka učilišta, kao i postavlja okvir za usvajanje sustava vrednovanja kojim će se osigurati primjena jednakih kvalitativnih standarda bez obzira na vrstu studijskih programa. Postupak dobivanja dopusnice za izvođenje studijskih programa, kao i kriteriji u njihovom vrednovanju se ujednačuju za sve vrste visokih učilišta te obuhvaćaju i usklađenost studijskog programa sa standardom kvalifikacije upisanim u Registar Hrvatskog kvalifikacijskog okvira, ako je standard kvalifikacije upisan. Uvođenje kriterija usklađenosti studijskog programa sa standardom kvalifikacije upisanim u Registar Hrvatskog kvalifikacijskog okvira kroz redovni postupak izrade i odobravanja studijskih programa temeljenih na procjenama sadašnjih i budućih potreba tržišta rada, društva i pojedinaca, strateška je obveza Ministarstva znanosti i obrazovanja. Time će se ujednačiti procedure akreditacijskog vrednovanja prilikom osnivanja novih privatnih i javnih znanstvenih i visokoobrazovnih institucija.

Kriteriji vrednovanja kao i sadržaj dopusnice, sada su jasno definirani predloženim zakonom, umjesto Pravilnikom o sadržaju dopusnice čije je donošenje bilo u nadležnosti Ministarstva znanosti i obrazovanja, dok će oblik i detaljniji sadržaj dopusnice za rad visokog učilišta, odnosno znanstvenog instituta te dopusnice za izvođenje studija propisati Agencija odlukom, a u skladu s novim nadležnostima koje proizlaze iz predloženog zakona. Vodeći se načelom centraliziranja sustava vanjskog vrednovanja, Agencija ujedno i odobrava studijske programe koji se provode kao učenje na daljinu. Jasno su propisani i uvjeti za akreditaciju združenog studija.

Nadalje, ovim prijedlogom zakona uspostaviti će se nacionalni sustav akreditacijskog i reakreditacijskog vrednovanja studijskih programa kako bi se unaprijedilo postupke osnivanja novih studijskih programa te racionaliziralo i kvalitativno unaprijedilo postojeće studijske programe.

Predloženim zakonom se propisuju vrste postupaka koje se provode u cilju unutarnjeg i vanjskog osiguravanja i unaprjeđivanja kvalitete visokog obrazovanja i znanosti, što uključuje i kriterije te postupak za provođenje takvih vrednovanja. Odredbama predloženog zakona propisane su aktivnosti i predmet te provedba sustava unutarnjeg osiguravanja i unaprjeđivanja

kvalitete. U skladu s predloženim zakonom, visoko učilište, odnosno znanstveni institut obvezni su ustrojiti ustrojstvenu jedinicu za osiguravanje i unaprjeđivanje kvalitete u roku šest mjeseci od dana stupanja na snagu predloženog zakona. Propisana je i obveza ustrojstvenih jedinica za osiguravanje i unaprjeđivanje kvalitete da, u skladu s internim općim aktom kojim je uređen sustav unutarnjeg osiguravanja i unaprjeđivanja kvalitete, podnose godišnje izvješće senatu, fakultetskom vijeću, akademijском vijeću ili upravnom vijeću visokog učilišta, odnosno znanstvenom vijeću znanstvenog instituta.

Odredbama predloženog zakona koje uređuju sustav vanjskog vrednovanja kvalitete propisani su predmet i standardi te vrste postupaka kroz koje se provodi vanjsko vrednovanje kvalitete. Prema predloženom zakonu, sustav vanjskog vrednovanja kvalitete provodi se vrednovanjem kvalitete u postupku inicijalne akreditacije, reakreditacije, izvanrednog vrednovanja i tematskog vrednovanja visokog učilišta, odnosno znanstvenog instituta te u postupku inicijalne akreditacije studija.

Osim postupaka vrednovanja, predloženim zakonom se uređuje djelokrug rada, ustroj i tijela Agencije, kao pravne osobe koja je na nacionalnoj razini nadležna za provođenje vanjskih vrednovanja. Odredbama predloženog zakona propisani su poslovi Upravnog vijeća Agencije, ravnatelja Agencije, Akreditacijskog savjeta, Povjerenstva za prigovore i Povjerenstva za praćenje te obveza dostavljanja godišnjeg izvješća o radu Agencije Hrvatskome saboru i Ministarstvu znanosti i obrazovanja, koje nadzire primjenu odredbi predloženog zakona i propisa donesenih na temelju predloženog zakona. Ujedno se propisuju i nove ovlasti Agencije vezane za vrednovanje provedbe programskih ugovora, čime se ispunjava jedan od ključnih zahtjeva provedbe vanjskog osiguravanja kvalitete u skladu s europskim standardima - povezivanje postupaka osiguravanja kvalitete s politikama u visokom obrazovanju i znanosti.

Predloženim zakonom dodijeljena je i jasna ovlast Agenciji za provođenje postupaka vrednovanja visokih učilišta i znanstvenih instituta u inozemstvu kada to zatraže inozemne ustanove za potrebe vlastite akreditacije te je propisana inicijalna akreditacija združenog studija domaćeg i stranog visokog učilišta prema europskom pristupu osiguranja kvalitete.

Predloženi zakon će neizravno doprinijeti postizanju cilja vezano uz udio ukupnih izdataka za istraživanje i razvoj (GERD) u BDP-u s 1,11 (2019.) na 3,0 % do 2030.

Predloženi zakon će doprinijeti i ostvarenju vizije Republike Hrvatske 2030. navedene u Nacionalnoj razvojnoj strategiji Republike Hrvatske, točnije razvojnog smjera Održivo gospodarstvo i društvo ostvarivanjem prvenstveno strateškog cilja 2. Obrazovni i zaposleni ljudi, ali i strateškog cilja 1. Konkurentno i inovativno gospodarstvo kroz unaprjeđenje pravnog okvira znanosti i visokog obrazovanja kojim će se osigurati kvaliteta te kroz provođenje mjera kojima će se upisna politika usklađivati s potrebama razvoja tržišta rada, gospodarstva i društva.

Zaključno, donošenjem predloženog zakona stvorit će se suvremen formalnopravni okvir za povećavanje broja visokoobrazovanih građana, u skladu s Nacionalnom razvojnom strategijom Republike Hrvatske koja ima za cilj podići postotak visokoobrazovanih građana u dobnoj skupini 30 - 34 godine na prosjek Europske unije (koji je 2019. bio 41,6 %), uzimajući u obzir i mjere kojima će se upisna politika usklađivati s potrebama razvoja tržišta rada, gospodarstva i društva. U Republici Hrvatskoj je postotak visokoobrazovanih 33,1 % (2019.).

Prijelazne i završne odredbe predloženog zakona propisuju način i rokove za usklađivanje ustroja i poslovanja, što uključuje i usklađivanje postojećih propisa kojima je regulirano unutarnje i vanjsko osiguravanje kvalitete. Dodatno, propisan je i način na koji će se dovršiti postupci vrednovanja započeti do dana stupanja na snagu predloženog zakona.

III. OBRAZLOŽENJE ODREDBI PREDLOŽENOG ZAKONA

Uz članak 1.

Ovim člankom propisuje se predmet Zakona te se utvrđuje da se izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, a imaju rodno značenje, koriste neutralno i odnose se jednako na muški i ženski rod.

Uz članak 2.

Ovim člankom definira se svrha osiguravanja kvalitete u sustavu visokog obrazovanja, znanstvene i umjetničke djelatnosti te kako se ona provodi.

Uz članak 3.

Ovim člankom propisuje se obveza visokih učilišta i znanstvenih instituta na uspostavljanje sustava unutarnjeg osiguravanja i unaprjeđivanja kvalitete. Također se utvrđuje što taj sustav obuhvaća u odnosu na visoka učilišta.

Uz članak 4.

Ovim člankom definira se što treba obuhvaćati sustav unutarnjeg osiguravanja i unaprjeđivanja kvalitete na znanstvenom institutu.

Uz članak 5.

Ovim člankom propisuje se obveza ustrojavanja jedinice za osiguravanje i unaprjeđivanje kvalitete na visokom učilištu i znanstvenom institutu, kao i obveza podnošenja godišnjeg izvješća od strane navedene jedinice senatu, fakultetskom vijeću, akademijском vijeću ili upravnom vijeću veleučilišta, odnosno znanstvenom vijeću znanstvenog instituta.

Uz članak 6.

Ovim člankom utvrđuje se što obuhvaća sustav vanjskog vrednovanja kvalitete te kako se on provodi.

Uz članak 7.

Ovim člankom propisuje se postupak vanjskog vrednovanja kvalitete visokog učilišta, odnosno znanstvenog instituta.

Uz članak 8.

Ovim člankom utvrđuje se da se u postupku vanjskog vrednovanja kvalitete primjenjuju Standardi kvalitete u visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti, koji su usklađeni sa standardima i smjernicama za osiguravanje kvalitete u Europskom prostoru visokog obrazovanja, a koje će u određenom roku nakon stupanja na snagu ovoga zakona donijeti Agencija te ih ujedno objaviti na svojim mrežnim stranicama. Također se uvodi obveza Agencije da redovito donosi i objavljuje nadopune Standarda kvalitete nakon javnog savjetovanja s relevantnim dionicima, a najkasnije godinu dana prije početka ciklusa reakreditacije.

Uz članak 9.

Ovim člankom propisano je kada se provodi inicijalna akreditacija visokog učilišta i znanstvenog instituta te kada se provodi inicijalna akreditacija studija.

Uz članak 10.

Ovim člankom propisuju se kriteriji za inicijalnu akreditaciju visokog učilišta.

Uz članak 11.

Ovim člankom propisuju se kriteriji za inicijalnu akreditaciju znanstvenog instituta.

Uz članak 12.

Ovim člankom propisuju se kriteriji za inicijalnu akreditaciju studija.

Uz članak 13.

Ovim člankom uređuje se postupak inicijalne akreditacije visokog učilišta koji se pokreće podnošenjem zahtjeva Agenciji, a koji osim inicijalne akreditacije visokog učilišta obuhvaća i inicijalnu akreditaciju studija i akreditaciju obrazovnih programa koji se ne smatraju studijem, a kojima se stječu djelomične kvalifikacije. Dalje se utvrđuje koja se dokumentacija prilaže uz zahtjev.

Uz članak 14.

Ovim člankom uređuje se postupak inicijalne akreditacije znanstvenog instituta koji se pokreće podnošenjem zahtjeva Agenciji. Dalje se utvrđuje koja se dokumentacija prilaže uz zahtjev.

Uz članak 15.

Ovim člankom uređuje se postupak inicijalne akreditacije studija koji se pokreće podnošenjem zahtjeva Agenciji. Dalje se utvrđuje koja se dokumentacija prilaže uz zahtjev. Utvrđuje se dodatna dokumentacija koju je potrebno dostaviti u slučaju združenog studija. Propisana je i nemogućnost traženja inicijalne akreditacije novih studija, ako je visokom učilištu u postupku reakreditacije izdano pismo očekivanja koje podrazumijeva da visoko učilište mora ukloniti određene nedostatke te ispuniti određene obveze u izvođenju studija i organizaciji visokog učilišta.

Uz članak 16.

Ovim člankom uređuje se postupak akreditacije združenog studija domaćeg i inozemnog visokog učilišta na koji se ne primjenjuju nacionalni standardi osiguravanja kvalitete već oni koje propisuje Europski pristup osiguravanja kvalitete združenih studija. U ovom slučaju akreditaciju studija može provesti ili domaća ili strana agencija uz uvjet da je upisana u EQAR. U jednom i drugom slučaju ako se radi o pozitivnoj odluci Agencije, Agencija izdaje rješenje o dopusnici te se združeni studij upisuje u Upisnik studijskih programa kojeg vodi Ministarstvo znanosti i obrazovanja.

Uz članak 17.

Ovim člankom propisuje se sastav stručnog povjerenstva koje provodi postupak vanjskog vrednovanja i postupak izbora predsjednika stručnog povjerenstva.

Uz članak 18.

Ovim člankom propisuje se uloga stručnog povjerenstva i Akreditacijskog savjeta u postupku inicijalne akreditacije visokog učilišta i znanstvenog instituta, kao i rokovi donošenja obrazloženog prijedloga o izdavanju dopusnice za rad visokog učilišta i znanstvenog instituta te rokovi donošenja obrazloženog prijedloga o izdavanju dopusnice za izvođenje studija.

Uz članak 19.

Ovim člankom utvrđuje se koji pravni lijek, u kojem roku te kojem tijelu podnositelj zahtjeva za izdavanje dopusnice može izjaviti protiv obrazloženog prijedloga o izdavanju dopusnice.

Uz članak 20.

Ovim člankom propisana je stvarna nadležnost Agencije u donošenju rješenja o zahtjevu za izdavanje dopusnice te postupanje s obrazloženim prijedlogom o izdavanju dopusnice, ako na njega nije izjavljen prigovor. S obzirom na to da postupak inicijalne akreditacije prethodi upravnom postupku izdavanja dopusnice iz ovoga članka, zahtjev za izdavanje dopusnice smatra se urednim danom zaprimanja obrazloženog prijedloga Akreditacijskog savjeta, odnosno obrazloženog očitovanja Povjerenstva za prigovore. Također propisuje se i postupak po prigovoru protiv obrazloženog prijedloga o izdavanju dopusnice, kao i to da se protiv rješenja donesenog u tom postupku može pokrenuti upravni spor.

Uz članak 21.

Ovim člankom propisan je sadržaj dopusnice za rad visokog učilišta i znanstvenog instituta te dopusnice za izvođenje studija. Zabranjuje se prijenos dopusnice na drugu fizičku ili pravnu osobu.

Uz članak 22.

Ovim člankom utvrđen je vremenski ciklus provođenja postupka reakreditacije visokog učilišta i znanstvenog instituta. Propisano je također tko provodi reakreditaciju i donosi godišnji plan reakreditacije.

Uz članak 23.

Ovim člankom utvrđena je obveza Agencije u kojem roku je dužna obavijestiti visoko učilište, odnosno znanstveni institut o terminu posjete i sastavu stručnog povjerenstva. Utvrđuje se i mogućnost te rok podnošenja zahtjeva za izuzeće člana stručnog povjerenstva.

Uz članak 24.

Ovim člankom propisan je postupak reakreditacije, kao i mogući ishodi tog postupka u okviru obrazloženog prijedloga koji donosi Akreditacijski savjet. Ako se reakreditacija provodi na zahtjev, zahtjev za izdavanje dopusnice smatra se urednim danom zaprimanja obrazloženog prijedloga Akreditacijskog savjeta.

Uz članak 25.

Ovim člankom propisan je pravni lijek koji visoko učilište, odnosno znanstveni institut može izjaviti protiv obrazloženog prijedloga Akreditacijskog savjeta.

Uz članak 26.

Ovim člankom propisano je postupanje s obrazloženim prijedlogom Akreditacijskog savjeta nakon provedenog postupka reakreditacije visokog učilišta, odnosno znanstvenog instituta, ako na njega nije izjavljen prigovor. Propisuje se postupak po prigovoru protiv obrazloženog prijedloga Akreditacijskog savjeta nakon provedenog postupka reakreditacije visokog učilišta, odnosno znanstvenog instituta te se propisuje da se protiv rješenja iz tog postupka može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom. Propisuje se da se pismo očekivanja izdaje u obliku rješenja u kojem se utvrđuju mjere koje visoko učilište ili znanstveni institut treba poduzeti da bi ispunilo kriterije za rad, odnosno izvođenje studija te rok u kojem je potrebno ove mjere ostvariti. Ujedno se propisuje da će Povjerenstvo za praćenje pratiti ostvarenje navedenih mjera od strane visokog učilišta, odnosno znanstvenog instituta. Propisuje se i obveza Ministarstva znanosti i obrazovanja na donošenje mjera kojima će se osigurati nastavak studiranja u slučaju ukidanja dopusnice za rad visokog učilišta i/ili dopusnice za izvođenje studija.

Uz članak 27.

Ovim člankom propisuje se obveza visokog učilišta, odnosno znanstvenog instituta na donošenje akcijskog plana kojim će predvidjeti mjere i rokove za uklanjanje nedostataka zbog kojih je izdano pismo očekivanja (umjesto dopusnice za rad ili izvođenje studija), a u roku od tri mjeseca od dana izdavanja pisma očekivanja. Ujedno se propisuje da o osnovanosti aktivnosti, indikatora i rokova odlučuje Akreditacijski savjet koji u slučaju ne provođenja akcijskog plana od strane visokog učilišta ili znanstvenog instituta predlaže Agenciji ukidanje dopusnice za rad ili izvođenje studija o čemu Agencija odlučuje rješenjem.

Uz članak 28.

Ovim člankom propisano je što obuhvaća izvanredno vrednovanje, tko ga pokreće te kako se provodi.

Uz članak 29.

Ovim člankom propisano je što obuhvaća tematsko vrednovanje, tko ga pokreće te kako se provodi i u kojem roku se mora završiti.

Uz članak 30.

Ovim člankom utvrđuje se status i sjedište Agencije te tko je osnivač i tko vrši osnivačka prava. Utvrđuje se tijelo koje akreditira i vrednuje Agenciju.

Uz članak 31.

Ovim člankom propisuju se djelokrug i poslovi Agencije. Utvrđuje se i koje poslove Agencija obavlja kao javnu ovlast te koje akte donosi.

Uz članak 32.

Ovim člankom utvrđuje se kako se propisuje unutarnji ustroj i poslovanje Agencije te izvori financiranja.

Uz članak 33.

Ovim člankom propisuju se tijela Agencije, kao i mogućnost ustrojavanja drugih tijela.

Uz članak 34.

Ovim člankom propisuje se sastav, mandat te način imenovanja i razrješenja članova Upravnog vijeća Agencije.

Uz članak 35.

Ovim člankom propisuju se poslovi, način rada i odlučivanja Upravnog vijeća Agencije.

Uz članak 36.

Ovim člankom propisuje se postupak imenovanja i razrješenja te trajanje mandata ravnatelja Agencije.

Uz članak 37.

Ovim člankom propisuju se ovlasti i dužnosti ravnatelja Agencije.

Uz članak 38.

Ovim člankom propisuje se sastav, način imenovanja i mandat Akreditacijskog savjeta.

Uz članak 39.

Ovim člankom propisuju se ovlasti Akreditacijskog savjeta i način donošenja odluka.

Uz članak 40.

Ovim člankom propisuje se sastav i mandat Povjerenstva za prigovore te način donošenja odluka.

Uz članak 41.

Ovim člankom propisuje se sastav i mandat Povjerenstva za naknadno praćenje te način donošenja odluka.

Uz članak 42.

Ovim člankom propisani su poslovi Povjerenstva za naknadno praćenje.

Uz članak 43.

Ovim člankom propisano je ustrojavanje izvještajnog centra o akademskoj pokretljivosti, priznavanju i vrednovanju visokoškolskih kvalifikacija (ENIC/NARIC) u Agenciji.

Uz članak 44.

Ovim člankom propisano je ustrojavanje Središnjeg prijavnog ureda u Agenciji. Propisani su i poslovi Središnjeg prijavnog ureda te mogućnost suradnje s Nacionalnim centrom za vanjsko vrednovanje obrazovanja i visokim učilištima u Republici Hrvatskoj.

Uz članak 45.

Ovim člankom utvrđuje se tko provodi nadzor nad zakonitošću rada Agencije te obveza Agencije na dostavljanje godišnjeg izvješća o radu.

Uz članak 46.

Ovim člankom propisuje se rok u kojem su visoka učilišta i znanstveni instituti dužni ustrojiti sustav unutarnjeg osiguravanja i unaprjeđivanja kvalitete u skladu s odredbama ovoga zakona.

Uz članak 47.

Ovim člankom propisuje se rok u kojem je Agencija dužna uskladiti unutarnji ustroj i poslovanje, statut i druge opće akte u skladu s ovim zakonom. Propisuje se i rok u kojem će Upravno vijeće imenovati Akreditacijski savjet i Povjerenstvo za prigovore u skladu s ovim zakonom do čijeg imenovanja postojeći Akreditacijski savjet i Povjerenstvo za prigovore nastavlja s radom. Utvrđuje se također da postojeće Upravno vijeće i ravnatelj Agencije nastavlja s radom do isteka mandata na koje su imenovani. Također, utvrđuje se i da član Akreditacijskog savjeta i član Povjerenstva za prigovore koji su dva ili više puta imenovani kao članovi ne mogu se ponovo imenovati s obzirom na to da je propisano da članovi Akreditacijskog savjeta, odnosno Povjerenstva za prigovore se mogu imenovati najviše dva puta.

Uz članak 48.

Ovim člankom propisuje se da Agencija za znanost i visoko obrazovanje osnovana po Zakonu o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju („Narodne novine“, broj 45/09.), nastavlja s radom. Također, propisuje se i rok u kojem je Agencija dužna donijeti Standarde vrednovanja kvalitete u visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti te rok u kojem su pojedina tijela Agencije dužna donijeti svoje poslovnike o radu.

Uz članak 49.

Ovim člankom određuje se da će se započeti postupci vanjskog vrednovanja visokog učilišta, znanstvenog instituta i studijskog programa koje provodi Agencija završiti prema odredbama propisa prema kojima su započeti.

Uz članak 50.

Ovim člankom utvrđuje se da će se propisi koji su doneseni na temelju Zakona o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju („Narodne novine“, broj 45/09.), primjenjivati do donošenja propisa po ovome zakonu.

Uz članak 51.

Ovim člankom utvrđuje se da će stupanjem na snagu ovoga zakona prestati važiti Zakon o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju („Narodne novine“, broj 45/09.).

Uz članak 52.

Ovim člankom utvrđuje se stupanje na snagu ovoga Zakona.

IV. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA

Za provedbu predloženog zakona nije potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

V. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA TE RAZLOZI ZBOG KOJIH SU TE RAZLIKE NASTALE

U odnosu na tekst Prijedloga zakona koji je prošao prvo čitanje u Hrvatskome saboru, Konačni prijedlog zakona usuglašen je s prijedlozima i primjedbama iznesenim u raspravi na radnim tijelima Hrvatskoga sabora i u raspravi na sjednici Hrvatskoga sabora.

U naknadnim konzultacijama s Gospodarskim socijalnim vijećem o potrebi uspostavljanja transparentnog vanjskog sustava osiguravanja kvalitete, nadopunjena je odredba članka 8. Konačnog prijedloga zakona na način da se navodi da Agencija donosi nadopune Standarda kvalitete nakon javnog savjetovanja s relevantnim dionicima. Također je na prijedlog Gospodarskog socijalnog vijeća nadopunjen i članak 17. Konačnog prijedloga zakona te je propisano da student ne može biti predsjednik stručnog povjerenstva u postupku vanjskog vrednovanja i da o predsjedniku stručnog povjerenstva odlučuju članovi ždrijebom.

Uzimajući u obzir prijedloge zastupnika u Hrvatskome saboru i Gospodarskog socijalnog vijeća dodatno je pojašnjena odredba članka 12. stavka 7. Konačnog prijedloga zakona o godišnjem nastavnom opterećenju nastavnika na javnom visokom učilištu tako da se kod izračuna maksimalnog nastavnog opterećenja naglasak stavlja na ukupno godišnje nastavno opterećenje i oblike izvođenja nastave koji su normirani kolektivnim ugovorom što do sada nije bilo precizirano.

U članku 13. Konačnog prijedloga zakona, propisano je da se u okviru institucionalne akreditacije, odnosno reakreditacije visokog učilišta provedi i vrednovanje obrazovnog programa koji nije studij, a kojim se stječe djelomična kvalifikacija. Navedeno je ugrađeno u predloženi zakon na prijedlog Gospodarsko socijalnog vijeća, a radi potrebe unaprjeđivanja sustava osiguranja kvalitete, ne samo cjelovitih, već i djelomičnih kvalifikacija.

U odnosu na inicijalnu akreditaciju visokog učilišta, odnosno znanstvenog instituta relaksirane su odredbe članka 10. stavka 4. te članka 11. stavka 3. Konačnog prijedloga zakona, na način da knjižnica visokog učilišta i znanstvenog instituta treba omogućiti pristup knjižničnoj građi u tiskanom i/ili elektroničkom obliku za razliku od prethodno normativnog rješenja koje je uspostavljalo obvezu pristupa građi u tiskanom i elektroničkom obliku.

Uvažavajući prijedloge zastupnika u Hrvatskome saboru koji se odnose na podizanje kvalitete nastave povećan je zahtjev osiguravanja prostornih kapaciteta koje visoko učilište treba osigurati u postupku inicijalne akreditacije studija po studentu s 0,5 m² na 1 m².

Povodom primjedbi Damira Bakića, zastupnika u Hrvatskom saboru, a radi omogućavanja nesmetanog tijeka postupka inicijalne akreditacije studija iz članka 15. Konačnog prijedloga zakona, dodatno je naglašeno da će se u slučaju nedostavljanja mišljenja Hrvatskog zavoda za zapošljavanje o usklađenosti studija s potrebama tržišta rada u danom roku od 30 dana od dana zaprimanja zahtjeva, smatrati da je studijski program usklađen s tržištem rada.

Nadalje, radi osiguravanja kvalitete združenih studija skraćen je rok važenja dopusnice združenog studija iz članka 16. stavka 5. Konačnog prijedloga zakona sa šest na pet godina.

Nakon dodatnih konzultacija s Europskom komisijom radi usklađivanja normativnih akata s mjerama koje proizlaze iz Nacionalnog plana za oporavak i otpornost 2021. - 2026., a kako bi se relevantnost tržišta rada i studijskih programa trebala utvrđivati i u postupku reakreditacije, odredba članka 24. Konačnog prijedloga zakona uređena je na način da se predviđa i vrednovanje akreditiranih studija u skladu s odredbama članka 15. Konačnog prijedloga zakona, koji podrazumijeva i provjeru usklađenosti postojećih studijskih programa s tržištem rada. Ujedno se u postupku reakreditacije znanstvenog instituta utvrđuje i obveza vrednovanja znanstvenih projekata prema postupku koji se provodi kod inicijalne akreditacije.

Nadalje, utvrđeno je kraće vrijeme važenja dopusnice koju Agencija izdaje visokom učilištu, odnosno znanstvenom institutu nakon postupka reakreditacije iz članka 24. Konačnog prijedloga zakona, tako da se više ne izdaje na sedam već na pet godina, a zbog osiguranja kvalitete visokog obrazovanja i znanstvene djelatnosti i potrebe provjeravanja kriterija za rad nakon kraćeg vremenskog razdoblja.

Radi normativnog usklađivanja s člankom 40. Konačnog prijedloga zakona, povećan je broj članova Povjerenstva za naknadno praćenja s pet na sedam članova kako bi se povećala operativnost tijela koje će naknadno pratiti rad visokih učilišta, odnosno znanstvenih instituta.

U svrhu centraliziranja upisa na visoka učilišta, kao i zbog načela transparentnosti u članku 44. stavku 2. Konačnog prijedloga zakona, proširen je opis djelatnosti Središnjeg prijavnog ureda Agencije te je uspostavljen upis pristupnika na sva visoka učilišta (javna i privatna) za sve vrste i razine studija.

Temeljem primjedbi Marijane Puljak, zastupnice u Hrvatskome saboru, o razvlašćivanju Hrvatskoga sabora u smislu utjecaja i upravljanja sustavom osiguravanja kvalitete u visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti, kao i slične primjedbe Odbora za obrazovanje, znanost i kulturu Hrvatskoga sabora, uspostavljena je obveza Agencije na dostavu godišnjeg izvješća o radu ne samo Ministarstvu već i Hrvatskome saboru čime se jača transparentnost rada Agencije.

Također, tekst Konačnog prijedloga zakona nomotehnički je dorada i dodani su naslovi pojedinim člancima sukladno primjedbama Odbora za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora, te je isto tako izvršena izričajna dorada teksta zakona.

VI. PRIJEDLOZI I MIŠLJENJA DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO, S OBRAZLOŽENJEM

U odnosu na prijedlog zastupnika u Hrvatskome saboru, za vraćanjem normativnog rješenja u osnivanju novih visokih učilišta, kao i donošenju novih studijskih programa, koji se sastoji od obveze donošenja mišljenja Agencije o usklađenosti osnivanja novog visokog učilišta, odnosno pokretanju novog programa, sa strateškim dokumentom - Mreža visokih učilišta i studijskih programa u Republici Hrvatskoj (u daljnjem tekstu: Mreža) koje je, sukladno važećim odredbama ZOK-a, donio Hrvatski sabor na prijedlog Nacionalnog vijeća za znanost, isto nije prihvaćeno s obzirom na to da Mreža nije ostvarila svrhu. Naime, spomenuto nije bilo učinkovito na način da bi filtriralo donošenje odluke za koje programe postoji opravdani razlog za pokretanje studijskog programa, a za koje takav razlog ne postoji ili barem ne u dovoljnoj mjeri da bi se program osnovao. Imajući na umu navedeno, napušten je institut Mreže te će se osnivanje visokih učilišta i pokretanje studijskih programa vezati uz mišljenje Nacionalnog vijeća, koje imenuje Hrvatski sabor, te temeljiti na Standardima vrednovanja kvalitete u visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti, koje će donijeti Agencija.

Isto tako, nije prihvaćen prijedlog zastupnika u Hrvatskome saboru, da se ponovo uspostavi obveza sklapanja dvogodišnjeg ugovora s mentorskim visokim učilištem kod osnivanja novog visokog učilišta, iz razloga što se spomenuto pokazalo kao otežavajući faktor u osnivanju i radu samog visokog učilišta. Prije svega, u slučaju pokretanja postupka osnivanja novog visokog učilišta otežano je ishoditi suglasnost za mentorsko visoko učilište jer su visoko učilište - mentor i visoko učilište u osnivanju međusobno suprotstavljeni zbog iste djelatnosti te istog područja i polja u kojima izvode sveučilišne, odnosno stručne studije. Postupak osnivanja i praćenja novog visokog učilišta provodi Agencija, kao neovisno tijelo koje je ovlašteno, međunarodno akreditirano i osposobljeno za praćenje osnivanja i rada novog visokog učilišta. Rješenjem kojim je izdana dopusnica određuje se i postupak naknadnog praćenja rada visokog učilišta, ili praćenja izvođenja studija kojeg provodi Povjerenstvo za naknadno praćenje, kao tijelo Agencije. Visoka se učilišta mogu osnovati ishodačenjem dopusnica za rad, odnosno obavljanjem znanstvene djelatnosti koji podrazumijevaju postupak

utvrđivanja postojanja uvjeta za rad, a kojeg provodi neovisno povjerenstvo sačinjeno od domaćih i inozemnih znanstvenika i nastavnika te se dodatno potvrđuje u postupku reakreditacije.

Nije prihvaćen prijedlog Odbora za obrazovanje, znanost i kulturu Hrvatskoga sabora da, s obzirom na specifičnost i nepredvidivost tržišta rada, pokretanje postupka studijskog programa inicijalne reakreditacije ne bi trebalo biti usko vezano za mišljenje nadležnog tijela o ispunjavanju propisanih uvjeta za regulirane profesije. Postupak inicijalne akreditacije studijskog programa nije usko vezan za mišljenje nadležnog tijela o ispunjavanju propisanih uvjeta za regulirane profesije za sve studijske programe, već samo za one čijim se završetkom stječe kvalifikacija koja je potrebna za profesije, koje se nalaze na popisu reguliranih profesija. Ovo je nužno iz razloga što studijski program, a osobito ishodi učenja moraju biti vezani uz stjecanje kompetencija koje su potrebne za rad u reguliranim profesijama i u kojima postoje unaprijed određeni uvjeti odgovarajuće kvalifikacije za određenu reguliranu profesiju.

Također, nije prihvaćen prijedlog Odbora za obrazovanje, znanost i kulturu Hrvatskoga sabora za uvođenjem pojmovnika u Konačni prijedlog zakona, s obzirom na to da se odlučilo za drugačije nomotehničko rješenje, odnosno objašnjenje pojmova kroz normativni tekst.

Nije prihvaćena primjedba Odbora za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora da je nejasno o kakvim se tržišnim djelatnostima iz članka 31. stavka 2. točke 8. Konačnog prijedloga zakona radi, s obzirom na to da je odredbom jasno određeno da se radi o vrednovanjima (inicijalna akreditacija) visokih učilišta i znanstvenih instituta u inozemstvu, koje Agencija u skladu sa svojom nadležnosti može provoditi uz naplatu.